

Este llibre recull les obres guanyadores de la fase territorial de les Terres de l'Ebre del Premi Sambori 2015 i del Premi Especials Òmnium Terres de l'Ebre, convocats per Òmnium Cultural.

.....

El jurat va estar format, en la categoria d'ensenyament primari, cicle inicial (1r i 2n), per M. Cinta Pellisé Castelló, Carme Valldepérez, M. Antònia Simó i M. Rosa Almuní. En la categoria d'ensenyament primari, cicle mitjà i superior, per M. Cinta Pellisé Castelló, Cinta Moreso Rué i Dolors Queralt Moreso. En la categoria d'ensenyament secundari i batxillerat, per Emigdi Subirats, Tere Orobitg i Maria Josep Altadill. En la categoria Especials Òmnium, per Marga Merlos Borrull, M. Antònia Simó i Dolors Queralt Moreso.

.....

Les obres es publiquen tal com van ser presentades als concursos per part dels autors.

.....

L'edició 2015 de *Tastets de lletres ebrenques* està dedicada a l'escriptor tortosí Gerard Vergés, amb motiu del primer aniversari de la seua mort.

.....

Fe d'errates: en l'edició de 2014 de *Tastets de lletres ebrenques*, a la pàgina 3, on diu *Samboni* havia de dir *Sambori*. A la pàgina 55, on diu Pau *Segura* Queralt havia de dir Pau *Segarra* Queralt.

**Obres guanyadores dels premis
Sambori i Especials Òmnium 2015
a les Terres de l'Ebre**

...

Tastets de lletres ebrenques 2015

Òmnium Cultural de les Terres de l'Ebre
Centre de Normalització Lingüística de les Terres de l'Ebre
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Terres de l'Ebre, abril de 2015

Pòrtic

Gerard Vergés *in memoriam*

(Tortosa, 7 de març de 1931 - 23 d'abril de 2014)

De cop comprenc que l'home és la memòria. Els records envaeixen la vall amb vols d'ibis i flamencs rosats. Abú Bakhr escrivia tractats de vida i Ausiàs era cosa gran, Tirant va morir al llit enamorat de Carmesina. I tot sovint penso que la memòria és fràgil com un vidre, però Lolita Audí era una beateta que recollia sants destrossats llavors quan ho van destrossar tot. A la partida de Monaspre vaig veure passar corbs voladors, als Jesuïtes de Sarrià em van ensenyar lletra i altres moralitats de les seues, per mi immorals. Apotecari de cognom, lletrat de vocació, espòs, pare i iaio. Jo sóc aquell que em dic Gerard Vergés, petit de cos, colpit per lletra, m'agrada Mahler, Mozat sobretot, i el silenci dels estels, la meua obra té molts anys.

Les galetes de la mare

Hi havia una vegada una nena que li agradaven molt els dolços i les galetes de la seva mare.

Un dia la seva mare va decidir fer un pot de galetes perquè tenien convidats a berenar. Un cop acabades les va deixar damunt de la taula de la cuina i va marxar.

La Maria, que així és com es deia la nena, va entrar a la cuina i quasi sense adonar-se'n es va menjar totes les galetes que la mare havia preparat.

Quan la mare va entrar a la cuina i va veure que les seves galetes no estaven, es va enfadar moltíssim.

Primer la Maria no volia dir que se les havia menjat ella però al final li va dir. La mare li va maldar molt però no la va castigar per dir la veritat. La Maria va abraçar molt fort la mare i li va dir que no ho faria mai més.

Espero que t'hagi agradat el conte que t'he contat.

***Les galetes de la mare*, de Marina Borràs Pepió. 1r. premi de cicle inicial d'educació primària. Col·legi Teresià (Tortosa).**

El follet i Elena

Hi havia una vegada una nena que es deia Elena que va anar un dia al Port amb el seu pare i la seva mare. Mentre anava caminant per dins del bosc, va sentir un soroll i... Quina sorpresa! Era un follet!

El follet li va dir a Elena que l'ajudés i que per a poder ajudar-lo havia de baixar per un tobogan i fer-se petita. Així ho va fer. Quan va arribar baix era molt petita i havia arribat al món dels follets!

Llavors els follets li van demanar que els ajudés perquè hi havia un ogre que tenia molta gana i se'ls volia menjar.

Elena va recordar que passejant havia vist unes pomes gegants a l'altra part de barranc. Va acompanyar l'ogre fins al pont on havia de pasar per arribar a les pomes. L'ogre va anar corrents a agafar les pomes i els follets amb Elena van arrencar el pont perquè l'ogre no pogués tornar.

Elena va acomiadar-se de tots els follets. Va tornar a pujar al tobogan per fer-se gran i va marxar cap al bosc on l'esperaven els seus pares.

I conte contat, conte acabat.

***El follet i Elena*, de Júlia Queralt Roselló. 2n. premi de cicle inicial d'educació primària. Col·legi Teresià (Tortosa).**

L'olivereta màgica

Hi havia una vegada un pagès que tenia una muntanya amb moltes oliveres. Li encantava passejar i mirar com creixien les olives. Era feliç!

Un dia passejant entre les oliveres va trobar una llavor molt brillant, la va agafar i com s'estava fent de nit la va guardar i al dia següent la va plantar. Al cap d'un temps, després de cuidar-la molt, va créixer una olivera molt gran i molt bonica, amb unes olives també molt grans. Mentre se la mirava molt content va sentir una veu que el saludava, primer va mirar l'olivera pensant que li parlava però no era l'olivera era una oliveta que es movia i tenia boqueta i ulls. El pagès es va quedar amb la boca oberta, era una oliveta màgica!

El pagès la va agafar amb molta cura i ella es va disculpar per haver-lo espantat. Van estar parlant molt de *rato* i es van fer molt amics, superamics. Junts s'ho van pasar molt bé i es van fer amics per a sempre. Cada matí el pagès quan arribava a la muntanya el primer que feia era anar a buscar la seva amiga l'oliveta i se l'emportava a passejar entre les oliveres.

I vet aquí un gos, vet aquí un gat, aquest conte s'ha acabat.

***L'olivereta màgica*, de Guillem Príncep Borràs. 3r. premi de cicle inicial d'educació primària. Col·legi Teresià (Tortosa).**

Un psicòleg desorientat

Hi havia una vegada un psicòleg anomenat Jordi que estava cansat del seu ofici, perquè moltes vegades no podia ajudar o solucionar els problemes dels pacients que acudien a la seva consulta. En plantejar-se el problema, va tenir una idea.

Va anar a veure el seu amic Joan, que era mariner, i li va preguntar si podia provar el seu ofici. En Jordi pensava que aquell podia ser un treball més lliure i podria estar en contacte amb la natura i en concret, amb la mar, que li agradava molt.

El Joan li va dir que al dia següent acudís al port ben d'hora i li ensenyaria l'ofici.

A l'endemà en Jordi es va aixecar ben d'hora, es va vestir a l'estil més mariner que li va semblar, va esmorzar de valent i va agafar el seu tot terreny i es va dirigir cap al port, on ja l'esperava en Joan amb les dues canyes de pescar i un recipient ple de cucs.

—Anem!, van exclamar tots dos a l'hora.

Van pujar al vaixell, Joan va amanir les canyes i en va donar una al nostre amic psicòleg, tot dient-li:

—Quan percebis que hi ha pes baix de l'aigua, estira la canya enèrgicament cap a fora.

En Joan i en Jordi estaven parlant quan el peix va picar a la canya d'en Jordi, però quan se'n va adonar ja era massa tard perquè el peix era molt gran

Un psicòleg desorientat, de Berta Raga Martínez

i el va fer caure a la gèlida aigua. Però en Joan el va salvar, llençant-li un salvavides i agafant-lo de la mà quan ja era al costat del vaixell.

En aquell moment, en Jordi va tenir clar que l'ofici de mariner no era el que ell buscava.

Del gran refredat que va agafar, va haver d'anar a veure la seva amiga Paula, que era metgessa. Aquesta li va dir:

—Jordi, he sentit a dir que no vols seguir sent psicòleg, t'agradaria provar l'ofici de metge?

—En Jordi li va respondre que sí, que li agradaria molt poder ajudar a la gent malalta, perquè havia provat d'ajudar a la gent amb problemes psicològics i no se n'havia sortit.

A l'endemà en Jordi es va presentat a l'hospital. Quan el va veure la Paula el va sorprendre amb aquestes paraules:

—Aquest matí tenim una operació, anem a posar-nos la bata i comencem!

Quan la Paula va fer el tall per obrir la panxa del pacient, Jordi es va esgarriar en veure sang. La Paula, com que el va veure amb aquella cara, li va preguntar:

—Què et passa Jordi?

—Tinc por a la sang —li va contestar en Jordi— no vull ser metge.

Es va treure la bata i va sortir corrent de l'hospital. Com anava tan atabalat, va ensopegar amb una persona, que va resultar ser el seu amic Marc.

—Què et passa Jordi?

En Jordi li va explicar que estava tractant de trobar un treball però li estava resultant molt difícil. De mariner, l'aventura havia acabat a l'aigua i amb un bon refredat. De metge, havia acabat marejat i esgarriat de veure tanta sang.

—Jordi, estigues tranquil, que la meva feina segur que t'agrada: vols ser mecànic?

De seguida es van dirigir cap a MARCARS, el taller d'en Marc. En arribar, es van posar mans a l'obra. En Marc li va encomanar a Jordi unes feines amb el tornavís, però aquest no s'aclaria. Amb les mans negres com el carbó i desesperat va exclamar:

—Ja sé el que em passa! Ara estic ben segur que la meva professió és la que més m'agrada, el que no m'agrada és el lloc on tinc la consulta.

Al cap d'unes setmanes, als diaris sortia un anunci que deia.

PSICÒLEG JORDI, SI TENS PROBLEMES VINE AL MEU VAIXELL, LA ÚNICA CONSULTA MUNDIAL EN ALTA MAR.

***Un psicòleg desorientat*, de Berta Raga Martínez, 1r. premi de cicle mitjà d'educació primària. Escola Joan Baptista Serra (Alcanar).**

Les aventures d'en Fredo

Això era i no era, en un temps, hivernal, un pingüí que es deia Fredo que vivia a l'Antàrtida. Fredo necessitava sentir el fred, l'aigua cada vegada estava mes calenta, les plaques de gel es desfeien, tots els habitants de l'Antàrtida tenien molt poc lloc per a viure, no es podien moure.

Es van adonar que necessitaven ajuda perquè sense fred no podien sobreviure.

Fredo es va acomiadar dels seus amics i de la seva família i va marxar a buscar solucions.

Entre tots li van construir una petita barca i va fer cap als Estats Units, allí va conèixer Jonhy.

Fredo li va demanar ajuda i Jonhy li va regalar una caixa de música de Broadway.

—Moltes gràcies —va dir Fredo—, espero veure't prompte.
—Fins aviat!

Una forta tempesta el va portar al Japó, on va trobar Kia, una japonesa molt valenta i tranquil·la.

Tenia el pèl molt llarg i negre, els ulls allargats, la pell molt blanca i anava vestida amb un quimono.

—Hola sóc Kia! Què fa un pingüí al Japó?

Les aventures d'en Fredo, de Pablo Gargallo Valera

—He vingut a buscar ajuda, l'Antàrtida s'està desfent.
—Jo et donaré tècniques de relaxació —li va dir la Kia.

Fredo se'n va anar molt content.

Un tsunami el va portar a Rússia, on va conèixer Ivan, un xic amb el cabell ros, ulls blaus i molt alt.

Fredo li va contar tot, Ivan li va donar un ventilador gegant de fred polar. Fredo va tornar a l'Antàrtida, on va obrir la caixa de música de Broadway, tots els pingüins es van posar a ballar i el gel es va ajuntar.

Després va ensenyar a tots tècniques de relaxació i les aigües es van calmar.

Finalment va posar en marxa el ventilador gegant de fred polar, i tot es va congelar. Però Fredo era molt llest i sabia que tornaria a passar, va cridar a un amic català, en Marc, que era molt bo en planificació. Marc va elaborar un sistema de prevenció del desgel i ho van portar a les Nacions Unides on cada país es va comprometre a lluitar pel canvi climàtic.

Vet aquí un gos, vet aquí un gat i si no és mentida serà veritat.

***Les aventures d'en Fredo*, de Pablo Gargallo Valera, 2n. premi de cicle mitjà d'educació primària. Escola Cinta Curto (Tortosa).**

L'ós i el pollet

Un dia vaig conèixer a un ós i a un pollet que eren molt amics. Sempre quedaven a la vora del riu per jugar a fet i amagar i a tocar i parar. Un dia, mentre jugaven, l'ós el va enganyar. El pollet se'n va adonar i van discutir una bona estona. Després d'aquell dia el pollet es va buscar un altre company i mai més va tornar a quedar amb l'ós.

L'ós, que es deia Piro-Piro, va intentar trobar un altre pollet per jugar. Bé, per jugar i per explicar tot el que li passava, passejar, mirar els estels, explicar contes... Volia passar-ho bé com abans amb el seu amic.

Va buscar per tot el bosc a veure si trobava algun pollet, però no en va trobar cap. Llavors va cercar al voltant d'una casa que estava en el bosc i va veure un gos. Li va demanar si podia ser el seu amic, però era molt agressiu i el va mossegar perquè no volia ser-ho.

Més tard va descobrir darrere una roca una sargantana petiteta, però era massa tímida i aquesta se'n va anar corrents.

Al cap d'una estona va observar dos amics jugant molt contents. Eren un ratapinyada i un llop. Va pensar que eren uns amics molt estranys, però d'això es tracta l'amistat, no? Sentir-te molt a gust amb un altre sense saber molt bé el perquè. Va esperar una estona mirant amb sorpresa com jugaven aquells dos animalons. La sorpresa es va convertir en admiració. Llavors va sentir-se molt trist. Com recordava aquells moments gaudint amb el seu bon amic! Estones de diversió amb el pollet que ja no tornarien. L'havia perdut per sempre i va sentir una gran necessitat de tornar a la cova per veure si el veia.

L'ós i el pollet, de Martí Grau Gas

Durant el camí de tornada pensava amb el pollet i amb el seu mal comportament. En com de difícil és trobar un bon amic i com de fàcil és perdre'l si no tens cura d'aquesta amistat. Sentia remordiments i va adonar-se que, per culpa del seu orgull, per no voler disculpar-se quan calia, ara es sentia molt disgustat.

S'ha de ser molt valent per demanar perdó, però pitjor era aquell sentiment d'enyorança que li feia mal al pit. Cap dels animals que havia conegut li semblaven prou bons. Tots tenien un defecte o un altre, tots semblaven estranys. Ningú era el seu amic pollet a qui estimava tant. Llavors va decidir buscar el pollet per solucionar el que havia passat .

Després de buscar i buscar va trobar el pollet que s'estava ofegant al riu. L'ós va córrer a salvar-lo i es va disculpar pel que havia fet. Va prometre-li que no l'enganyaria ni faria mai més res que els pogués separar.

I llavors van tornar a ser amics. Sempre quedaven a la vora del riu i jugaven sense parar.

***L'ós i el Pollet*, de Martí Grau Gas 3r. premi de cicle mitjà d'educació primària. Escola Port-Rodó (Campredó).**

Tan junts però tan separats

Tan junts però tan separats...

En Jürguen era un nen del Berlín Occidental que vivia just davant del mur. Cada matí en Jürguen, quan es despertava, mirava per la finestra i veia aquell horrible i lleig mur. Per altra part també veia un nen en una casa bastant pobre, al fons també es veien cases pobres. El noi que veia sempre pel matí es deia Toni, ell era molt simpàtic i alegre.

Però... ell tenia molta enveja dels nens de l'altre costat del mur, com en Jürguen i els seus amics. Ells sempre es preguntaven: per què hi ha d'haver aquest mur? Com és que un costat és ric i l'altre és pobre?

No entenien res. Un dia a en Toni al col·legi li van ensenyar a fer una mena de tub transparent per a poder ficar coses i que passin d'un costat del tub a l'altre. Ràpidament a l'arribar a casa el va començar a fer.

Al matí següent estava esperant que sortís en Jürguen. Quan va sortir per la finestra li va passar ràpidament una punta del tub i li va indicar amb gestos com ficar-lo. En Toni li va enviar una nota a través del tub que deia: "Hola, em dic Toni, i tu?"

En Jürguen va anar a buscar un bolígraf i va contestar: "Hola, em dic Jürguen, i me n'he d'anar al col·legi. Adéu." A en Toni se li havia passat l'hora!

A les set de la tarda en Jürguen havia acabat els deures i va sortir a la finestra per veure si hi havia en Toni. El que va veure va ser una nota amb alguna cosa dintre. Posava: "Porto una hora esperant-te, mira dintre." El que va veure era una campaneta i la va començar a tocar i va sortir en Toni i li va expli-

Tan junts però tan separats, de Daniel Sánchez Renedo

car que era perquè la toqués quan tingués ganes de parlar amb ell i ell sortiria a la finestra. Li va dir també que ell en tenia una.

En Jürguen al col·legi no podia parar de pensar que li devia alguna cosa a en Toni, ja que en Toni havia fet el tub i li havia regalat la campaneta. Així que després del col·legi li va comprar una bombeta perquè sempre veia que la seva casa i les del seu voltant tenien poca llum. A l'arribar a casa va tocar la campaneta i li va enviar la bombeta. En Toni va sortir, ràpidament, va agafar la bombeta i li va dir que no podia parlar més i li va donar les gràcies pel regal.

Al matí següent tot continuava com sempre, però a la tarda els seus pares no els van deixar sortir a la finestra. Ells pensaven que seria com altres vegades que no els deixaven sortir perquè hi havia gent intentant creuar el mur. Però... aquell 9 de novembre del 1994 seria diferent. Hi havia sorolls molt forts i no podien dormir. Al matí següent van sortir a la finestra, però... el mur no hi era! Van baixar ràpidament i es van fer una abraçada. Es van dir "mai més parlarem pel tub".

Encara ara, al segle XXI, hi continua havent massa murs vergonyosos per a la humanitat, tant reals com imaginaris.

Aquest any s'ha celebrat el 25è aniversari de la caiguda del mur de Berlín. Sembla que fa molt temps, però no fa tant.

***Tan junts però tan separats*, de Daniel Sánchez Renedo, 1r. premi de cicle superior d'educació primària. Escola Lluís Viñas i Viñoles (Móra d'Ebre).**

Estimada vella Ganxa

Havia una vegada un vella molt dolenta que vivia al poble de Naviu, els nens li feien bromes pesades com picar al timbre i sortir corrents, cridar fort el seu nom...

La Maria Ganxa, aquella vella tan egoista, sempre deia:

—Serè bona el dia que aneu a l’infern, colla de marrecs!

I tancava la porta d’un cop sec.

El seu veí, en Hans, era l’únic en tot Naviu que tenia certa esperança en aquella agarrada.

Un bon dia en Hans, al despertar-se, obrí la finestra perquè entrés la fresca brisa del dematí i va anar a la casa de la vella Ganxa.

—Vol anar a fer un cafetó al bar?

La Maria va agafar l’abric i la bufanda de plomes.

En arribar els portaren els seus cafès, i en Hans va intentar començar una conversa, però la vella no hi estava interessada.

—Voldrà anar a donar-los menjar als coloms?

Així cada dia, el mateix cafè i els mateixos coloms intel·ligents.

La gent va anant acostumant-se a veure la Maria Ganxa al carrer fent un

Estimada vella Ganxa, de Ivan Querol Zamora

passeig, i ella es va anant acostumant a la gent.

Un dia de boira espessa, que semblava que era el dia del mateix dimoni, en Hans va haver d’anar-se’n d’un viatge d’empresa justament quan el seu objectiu de fer-li veure a aquella vella el costat positiu de les coses.

Així que li deixà una carta a la Ganxa: “Ganxa, m’he n’he hagut d’anar, però per trobar més amics com jo has de trobar el costat positiu a les coses. Amb estima, en Hans.”

Aquests últims dies els nens no van anar a picar el seu timbre, al contrari, havien arribat més cartes per a la Ganxa: “Vella vindràs a l’obra de teatre del col·legi? L’Enric.” o “Ganxa farem una festa de jubilats. La teva amiga Pepeta.”

Així la història d’un home generós que va ajudar una bona persona a descobrir la felicitat.

***Estimada vella Ganxa*, d’Ivan Querol Zamora, 2n. premi de cycle superior d’educació primària. Escola 1 d’Abril—ZER Ebre (la Palma d’Ebre).**

El meu avi preferit

Fa molts anys va néixer el meu avi preferit, Joaquim. Tenia dos germans més grans que ell, Cristóbal i Jaime. Jaime ja s'ha mort, però jo encara el recordo. Als seus pares Isabel i Cristóbal també.

Tots van néixer a Saragossa. Vivien al carrer Agustina d'Aragó. Era un pas-satge molt petit i molt opac, però ells ja estaven contents només de tenir una casa. El que més importava era la família, sempre junta, sempre molt units, s'estimaven molt.

Saragossa per a ells era la seva vida, però quan el meu avi va complir els cinc anys, els seus pares van decidir anar a viure a Font de Quinto, un barri de Camp-redó molt xic i acollidor. La casa que vivien era molt bufona i exten-sa. Van comprar un munt d'animals: vaques, porcs, gallines, oques i cavalls. La seva infància era perfecta i molt alegre. Van passar els anys molt de pres-sa.

Un dia va conèixer a una noia que vivia a Madrid i que havia vingut de va-cances. Es va enamorar d'ella. I quan ella va anar-se'n a Madrid ell va pre-guntar als seus pares si podia marxar amb ella. Li van dir que sí. S'estima-ven molt i es van fer nuvis. No obstant, al cap d'un temps se'n va tornar a Font de Quinto i va decidir no tornar a veure-la.

La decisió no havia estat fàcil, com tampoc ho era el fet de poder oblidar-la. Però un dia la seva mare li va dir que anés a buscar calç. Allí va conèixer la filla d'un treballador, de qui es va enamorar només veure-la. Va ser amor a primera vista. A ella també li va agradar el meu avi i sense adonar-se'n es van enamorar tots dos.

Als vint-i-set anys es va casar amb ella. I ella, la Montse, és la meva esti-

mada àvia.

Van tenir dos fills i una filla que es diuen Isabel, Ximo i Jaume. Isabel, la meva padrina, és la més gran. Després va néixer el meu oncle Ximo i per últim, el meu pare Jaume. Tots es van casar i es van separar. Bé, tots menys el meu pare. Cal dir, però, que malgrat tot, ells estan tots molt animats i feliços.

El 14 de març de 2004 vaig néixer jo. El fet que la meva mare treballés i el meu pare també, va fer que estigués molt amb els meus avis. Ai el meu avi, el meu estimat avi!

Quan va néixer el meu germà Jaume la meva mare va deixar de treba-llar per estar amb els dos, però igualment anàvem a casa dels avis per estar amb ells una estoneta. Quan tenia dos anys el meu avi em va re-galar una egua i li vaig posar de nom Canella.

Un dia vam anar a casa els avis i vam veure que havien comprat pollets i el meu germà Jaume, que ja sabia parlar una mica, li va preguntar que era allò i el meu avi ens va contar una història del seus pares. Resulta que quan eren petits ells tenien un munt d'animals i dins d'aquell munt d'animals tenien una colla de gallines i pollets.

Alguna vegada, quan hi anàvem de petits, també ens recitava algun poema o ens feia alguna endevinalla i de vegades ens contava acudits molt bons. Quan anàvem a dinar a casa d'ells recordo que ens feia un allioli boníssim i ens el menjàvem tot. Ara ja no en sol fer tan sovint per-

què cada vegada es va fent més gran i diu que l'allioli se li nega, però nosaltres l'animem igual.

Algun cap de setmana ve la meva cosina Noemí, que és la filla del meu oncle Ximo i ens ho passem molt bé amb els avis perquè quan anem sempre ens fan un dinar especial.

Al meu avi li agraden molt els animals i sempre ens porta a veure els nostres cavalls i a Canella, que per a mi és la més especial.

Algun dia anem amb ell al camp a regar els arbres, a plantar, a llaurar i fins i tot de vegades collim alguna coseta i després anem a dinar. L'àvia ens sol fer una sopa suculenta.

El meu avi Joaquim s'ha anat fent gran i sempre ens diu:

—Quan hagi d'anar al cel estimeu-vos molt tots. No us enfadeu entre vosaltres, que no serveix de res. Això només us portarà problemes i baralles.

Sempre l'escoltem amb molta atenció perquè per a nosaltres ell és com un savi. Ens conta moltes històries excitants.

Ara el meu avi ja té uns setanta-quatre anys, està molt gran. Ara ja no fa quasi res. Només va a l'hort de nou a onze, després es fica al llit i s'a-dorm fins a l'hora de dinar. Llavors es desperta i menja molt poc.

Jo penso que com el meu avi no n'hi ha cap perquè ell per a mi és especial i únic. Sempre el tindré al cor viu o mort perquè l'estimo en bogeria i no el canviaria per res.

Jo puc!

18 de juny a Barcelona, concretament a un institut. Els alumnes de 4t d'ESO se'n van de viatge de fi de curs a Nova York. S'hi estaran una setmana.

La Clara, la Sònia i la Martina estan molt contentes; portaven des de 1r d'ESO desitjant aquest viatge, desitjant conèixer Nova York i sentir-se cada dia com grans actrius de Hollywood.

Després de moltes hores cansades d'avió, per fi han arribat al seu destí.

Quan les tres amigues arriben a l'hotel, són les nou de la nit, això vol dir que ja és hora de sopar. Quan baixen al menjador, veuen que per al seu institut han preparat menjar de menys qualitat, menjar que a cap de les tres amigues els agrada. Tot i així, una cosa o una altra han de menjar, així que la Sònia i la Martina agafen els plats i se serveixen el sopar. La Clara, en canvi, es nega completament a menjar cap cosa d'aquelles.

Són les vuit del matí, hora d'esmorzar. Les tres amigues baixen corrents al menjador, volen ser les primeres i agafar el millor menjar que hi hagi. No tenen sort. Només hi ha coses fastigoses, però encara que no els agradi, la Sònia i la Martina no estan disposades a no menjar res, potser alguna cosa els acaba agradant, però la Clara diu que és impossible.

A la tarda, les tres juntes surten a fer una volta per Nova York. S'han recorregut tota la ciutat i, finalment, paren a una pizzeria. És l'únic dia que tenen per comprar alguna cosa fora de l'hotel i han d'aprofitar aquesta oportunitat per menjar el que realment els agrada. Quan va el cambrer els demana què volen prendre; la Sònia demana mitja pizza de quatre formatges, la Martina també demana mitja pizza de bacó i tonyina i la Clara no demana res, diu

Jo puc!, de Georgina Hernández

que no té gana. A les dues amigues els sembla molt estrany el comportament de la seva amiga: no esmorza, no dina ni sopa res. La Sònia i la Martina li pregunten si té algun problema, si és al·lèrgica a alguna cosa o té alguna malaltia. La Clara ho nega tot. Diu que el que passa és que el menjar de l'hotel és horrible i que en aquells moments no té gana. Les amigues no s'ho acaben de creure, trucaran als pares de la Clara.

La Clara, en arribar a l'hotel, va al lavabo, es planta davant del mirall i nota que està més prima (tot i que ella ja ho és), que no menjar aquells dies ha valgut la pena; ella vol seguir aprimant-se, passant gana o no passant gana, li és igual, només vol aprimar-se.

La Sònia i la Martina, a la nit, a l'habitació, parlen amb la Clara. Li expliquen que han parlat amb els seus pares del tema de no menjar res i que ells han parlat amb un metge i els ha dit que hi ha moltes probabilitats que pateixi un trastorn alimentari. Les dues amigues estan molt preocupades i per tant, l'endemà i els cinc dies que queden haurà de menjar alguna cosa obligatòriament, ja està parlat amb els mestres.

Avui ja tornen a casa, la Clara ha menjat alguna cosa aquests dies, tot i que el que menjava eren poques quantitats i quan els mestres i les amigues es despistaven i no la controlaven, amagava trossos de menjar dintre els tovallons, per fer veure que s'ho havia menjat.

La Clara arriba a l'aeroport de Barcelona i es troba amb els seus pares. Ella no ho sap, però van cap al metge perquè li facin una revisió i la pesin.

En arribar, la Clara no té res clar, es pregunta per quina raó estan al metge;

els seus pares li ho expliquen, tot i així, segueix sense entendre res. Segons ella, menja normal i no té cap mena de trastorn alimentari (tot i que ella sap que sí).

Passen tots tres a la consulta, la Clara es descalça, es queda en roba interior i puja a la balança. Ha perdut 6 quilos en una setmana. Pesava 45 kg i feia 1.60 m. Ara té la mateixa alçada, però pesa 39 kg. El metge en veure aquest resultat es preocupa bastant i pregunta a la Clara i als seus pares si en algun moment ha vomitat el menjar. La Clara ho nega. És cert, mai ha vomitat el menjar. El metge els informa que la Clara pateix una anorèxia nerviosa, un trastorn alimentari que consisteix a perdre pes molt ràpidament i el malalt vol aprimar-se sense tenir cap límit; també distorsiona la imatge d'un mateix ja que l'afectat es veu gord, tot i estar bastants quilos per sota del pes normal per a la seva edat i alçada. Pot arribar a causar grans danys psicològics i físics, fins i tot, la mort.

Els pares de la Clara es queden preocupats, no saben què han de fer davant d'aquesta situació. El metge els diu que estiguin tranquils, ho deixaran en mans d'un psicòleg i una infermera. Els pares informen la Sònia i la Martina.

Avui és el primer dia que la Clara acudeix a la infermera. La infermera Laura li fa preguntes a la Clara sobre el menjar durant mitja hora. Està clar que no podrà anar sola al lavabo o haurà de deixar la porta oberta (encara no se sap si és cert que no vomita), tampoc podrà fer exercici físic, no es podrà pesar fora de la consulta i no podrà quedar-se sola ni a les hores de les menjades, ni a les altres hores, pel risc que realitzi exercici físic abundant, vomite o faci qualsevol cosa per perdre pes.

La Laura la fa pujar a la balança, aquesta marca 38 kg. No va per bon camí. Ha perdut un quilo en dos dies. Si la Clara continua baixant de pes, la ingressaran i és una cosa que ella no vol, però sí que vol aprimar-se més. Són dues coses incompatibles. S'haurà de decidir.

La Clara se'n va a dormir i reflexiona sobre el que vol. Sap que si la ingresen en un hospital, l'obligaran a menjar, i si, en canvi, menja pel seu compte i a casa seva, serà molt millor i haurà de menjar tant en un lloc com en un altre, amb companyia dels seus pares o sense, però, haurà de menjar sí o sí. Per tant es decideix per menjar pel seu compte.

Són les nou del matí, la Clara s'aixeca i se'n va a la cuina, sap que li costarà, però, es prepara un got de llet amb cereals i s'ho menja tot. Com que els pares no estan desperts i no han pogut comprovar que s'ho ha menjat, la Clara grava un vídeo on es veu com s'ho menja. Està realment orgullosa d'haver menjat, cosa que no s'esperava. També decideix compartir aquest vídeo amb la Sònia i la Martina, que estan molt felices de veure com la seva amiga es va recuperant a poc a poc.

Els pares, en aixecar-se, miren el vídeo i decideixen trucar a la Laura, estan molt orgullosos de la seva filla. La Laura també ho està.

Ja ha passat un mes i la Clara es comporta com una campiona, menja el que li serveixen al plat i no s'hi nega, tot i que aquest procés de recuperació és molt llarg i segueix acudint a la enfermera i a la psicòloga.

La Clara decideix pujar a la balança de casa seva, encara que sap que ho té prohibit. La balança marca 39,900 kg. Ha guanyat quasi dos quilos en un

mes. No li fa molta gràcia saber aquest resultat, però val la pena sortir d'aquesta malaltia i fer feliç la gent que l'envolta. Sap que ho aconseguirà.

Es mira al mirall, fa un somriure i es diu en veu alta: “Jo puc!”

***Jo puc!*, de Georgina Hernández, 1r. premi de primer cicle d'educació secundària. Institut Cristòfol Despuig (Tortosa).**

Katrina

Una gota. La cantant trau la lira de l'estoig. Un altra gota. La cantant s'apura a provar l'instrument. Un altra gota. El cruel somriure de l'Erden Jah. Una cortina de pluja ja li cobria la visió un poc abans que li donés temps a veure com els guardes agafaven la desesperada noia sota la mirada de desaprovació del seu senyor. Però no li feia falta, ella ja se sabia la història de memòria. "Massa tard", va recordar ella, les paraules del senyor Erden Jah el primer cop que la van posar al seu servei directe. "Rapidesa, obediència i disciplina. Són els únics principis que demano. Tan difícil és començar quan jo ho dic?» 50 segons. 50 segons havien convertit en un infern els cinc mesos següents sota els subsòls.

Un somriure amarg es va apuntar en els seus llavis al recordar aquells llunyans records. La pluja no li permetia veure molta cosa. Com que ja no tenia res a fer mig amagada entre les gàrgoles de la grisa església, es va ajupir i va començar a lliscar cap avall de la pedra freda. Era a la part rica de la ciutat. Katrina es movia amb l'agilitat d'un felí entre la gent de vestits cars i caminars de superioritat, nadant entre el mar de paraigües de colors exquisits. Ja feia mesos, des que en Gym i ella s'havien escapat de la mansió, i durant aquest temps, en Geoffrey ja s'havia encarregat que sabessen "convertir-se" en ombres quan la situació ho requeria. Mentre caminava, va entreveure en una cantonada un arbre que ja començava a donar fruit. Va somriure, l'estiu s'apropava. "Quan la humitat i les pluges se substituïsquen pel vent sec i calent, actuarem", va dir en Geoffrey quan el van contractar.

Ella, al principi, havia estat impacient, si en Gym i ella havien pagat per matar l'Erden Jah, per què no actuaven immediatament? Però al llarg del temps va acabar comprovant que els *cobradors* (com en Geoffrey) que es precipitaven a fer el treball, sempre acabaven fracassant. Així que ho va haver d'ac-

ceptar, i es va proposar esbrinar més coses sobre la seua víctima. L'atac havia de ser perfecte, no es podien permetre que sortís malament. I en realitat, no era sols un capritx per l'odi que li tenia al seu antic senyor, sinó també per qüestions econòmiques. Per molt que en Gym li caigués malament, havia d'acceptar que si no fos pels seus estalvis, no haguessen pogut pagar-li a en Geoffrey, però el problema estava en el fet que si tu pagaves a un *cobrador* per una missió, ell cobrava tant si sortia bé com malament. Per tant, valia la pena esperar, i estar preparats.

Va arribar als suburbis de la ciutat, el soroll d'una ampolla de rom al trencar-se la va traure dels seus pensaments, va minorar el pas mentre es desfeia el recollit que empresonava el seu cabell castany. Es dirigia a una casa d'empenyoraments. De camí cap allí, havia tingut l'oportunitat de robar un braçalet de plata, i al llarg d'un temps als suburbis de la ciutat, robava si no a les bones a les dolentes, un acabava per saber diferenciar entre un local dels que compren "un regal del meu oncle" sense fer preguntes, d'un altre que cridava el primer guarda que passava per davant.

Quan ja sortia amb el càlid pes de les monedes a la butxaca, i amb el somriure de qui sap si soparà bé a la nit, va sentir un rebombori de crits i riures burletes. Genial! Bon sopar i una bona baralla d'entreteniment! —va pensar ella. Però el que va veure al girar la cantonada la va deixar gelada. En Geoffrey estava mig agenollat a terra aguantant-se de miracle mentre uns guardes li pegaven, possiblement, la pallissa més horrible i brutal que havia presenciada des que havia deixat la mansió. Com era possible que els homes de la llei haguessen pogut trobar-lo, sent ell, un dels millors cobradors de la ciutat? Per no dir a més a més, que ell mai deixava rastre, ni estava mai més d'un parell de dies al mateix lloc. Era l'home més pulcre i previsor que

havia conegut mai. No era possible que de sobte el trobessen un dia així com així, no, no ho era. Hi havia un traïdor, i això volia dir que tant en Gym i ella, com la seua missió, estaven en perill. Havia d'avisar en Gym.

Va tornar a mirar com els guardes s'emportaven en Geoffrey, ella no podia fer-hi res, l'únic que aconseguiria involucrant-s'hi, seria empitjorar les coses. Sols li quedava resar perquè no tinguessen més proves que l'acusació d'un sol individu i que li toqués un jutge benivolent. Va mirar enrere una última vegada amb una mirada de disculpa, i es va submergir entre el gran laberint de cases bastes i pobresa, que eren els suburbis.

Va arribar a la posada on s'allotjava el Gym aquells dies, amb el cor accelerat i les respiracions mig tallades. El petit però rústic portal estava buit. Es va posar a córrer escales amunt cap a l'habitació del seu company, però de sobte va sentir un cop, i tot es va inundar de negre.

Va obrir els ulls sentint un fort dolor al cap i un amarg gust a la boca. Quan va poder enfocar i va veure el que tenia davant, tot el que quedava d'ella es va enfonsar. L'Erden Jah l'observava amb els seus ulls freds i irracionals, juntament amb el Gym, amb el seu somriure de malson. És clar, en Gym, com havia pogut ser tan estúpida? Ara totes les peces encaixaven: perquè després de les pallisses que rebien a la mansió ell sempre sortia el més ben parat, els rumors que l'Erden Jah havia fet un tracte amb un dels serfs, com ell havia pogut saber que el seu pare estava planejant una escapada en massa amb uns explosius... Els explosius! Abans que enviessen a executar el seu pare, ell li havia donat un anell que contenia unes de les petites boletes explosives. Amb les mans lligades darrere l'espatlla, va poder soltar les boletes dissimuladament, una a cada mà. "Sols moriré en pau fins que

l'home que em va arrabassar tot el que estimava pague per tot el mal que ha fet", aquestes eren les paraules que havien aconseguit mantenir-la en vida durant tot aquell temps, i ja era hora de complir-les. Després d'agafar aire un cop, va ajuntar les mans, accionant així els explosius.

Però el que sí que puc dir és que si hagués quedat el seu cos després de l'explosió, s'haguessen trobat la Katrina somrient. Però no un somriure de venjança, ni d'amargor, ni de tristesa, sinó d'aquells somriures que fan veure que una persona és en una pau que flota entre la despreocupada felicitat i, sobretot, que ha perdonat.

***Katrina*, de Núria Pou Pedret, 2n. premi de primer cicle d'educació secundària. Institut Cristòfol Despuig (Tortosa).**

Diari d'aventures de l'Aina: La mort del Delta

Jesús, 11 d'abril de 2020

Els cargols! Aquest és el nom de la nostra colla. Em dic Aina i tinc 13 anys. Visc a Jesús, un poble de les Terres de l'Ebre. M'agrada molt quedar amb els meus amics i fer excursions amb ells. La nostra colla, com he dit abans, s'anomena "els cargols". Ens diem així perquè... ja ho sabreu al final de la història. El nostre grup està format per la Laura, és una nena molt alta i alegre i li encanta la tecnologia; el Pau, en canvi, és un amant dels llibres, ell troba la solució a tot llegint, no és gaire alt i està bastant prim; la Júlia és la més divertida i alegre de tots, encara que de vegades oblida el que és l'important, és la que hi fica l'alegria al grup. I per últim, la Núria, està bastant prima i és alta, és la que es preocupa més per la bellesa, li encanta la moda i sempre està a l'última. Ara us deureu preguntar... I jo, com sóc? Doncs bé, no sóc gaire alta, millor dit, sóc la més baixeta del grup, però també la més llesta. M'agrada anar a l'escola, i també les vacances. Sóc una nena que s'adapta a tot sense fer males cares. Es podria dir que sóc la cap del grup, encara que sempre decidim les coses entre tots. A nosaltres, ens encanta la natura, fer excursions amb les bicis i sobretot ...investigar sobre els cargols!

Tot va començar a l'escola! Ens van explicar l'origen dels deltes i que aquí al costat en teníem un. Nosaltres, tot i que ho havíem estudiat moltes vegades, no ens fèiem ben bé la idea de què era això d'un delta i ens vam quedar sorpresos de veure les meravelles que tenia. El professor ens va ensenyar unes magnífiques fotos dels camps d'arròs, les llacunes, la flora i la fauna... En fi, tota una preciositat! Ens van venir moltes ganes de fer una excursió allí. Vam pensar que seria una bona idea i, si els pares ens deixaven, la podríem fer aquell cap de setmana.

Diari d'aventures de l'Aina: La mort del Delta, de Carme Franch Valdepérez

Després d'insistir molt, finalment ens van deixar. Estàvem molt emocionats. Vam quedar una tarda per anar a la biblioteca i buscar més informació. Com que s'havien espatllat alguns ordinadors i els altres estaven ocupats, vam buscar imatges, informació i llocs per visitar als llibres que tenien allí.

Al veure tots els llocs que podíem visitar, cadascú va triar el seu preferit: La Núria volia anar a la platja, la Júlia i jo preferíem fer alguna ruta en bicicleta i així poder veure més llocs, i a la Laura li feia il·lusió anar als arrossars. En Pau, el nostre geni dels llibres, estava massa ocupat buscant imatges i informació sobre cadascun dels llocs on volíem anar.

Quan en Pau ens va anomenar tots els llocs que podíem visitar: les llacunes, la Punta del Fangar i la seva platja, la Desembocadura del riu Ebre, la punta de la Banya, els ullals de Baltasar...; i les imatges que hi havia als llibres, ens vam quedar tots meravellats. Vam coincidir, en el fet de que ja que hi anàvem, ho gaudiríem al màxim i visitaríem tot el que tinguéssim temps. Com més fotografies sobre el delta veiem, més ganes d'anar-hi teníem.

Després de parlar-ho molt, ens vam plantejar aquesta ruta amb la qual tots podríem estar contents:

Dissabte: Ruta en bicicleta pels arrossars i visitar les llacunes.

Diumenge: Anar a la platja de la Marquesa i a la punta del Fangar.

Havíem decidit acampar davant de la platja de la Marquesa així el diumenge ho tindríem tot allí i el dissabte podríem fer la ruta tranquils. Allí hi havia un

restaurant “Los Vascos” i els hi volíem demanar si ens podien guardar les tendes i les motxilles durant el dissabte.

Pel camí ens vam adormir fins que la mare de la Laura, que s'havia ofert a portar-nos amb la furgoneta, ens va despertar amb cara d'estranyada. Llavors... No hi quedava res!

En Pau, que havia demanat en préstec el llibre a la biblioteca va comparar les imatges que hi havien amb el que teníem davant i... semblaven llocs diferents! Tot allò estava abandonat, però sobretot hi havien unes boletes rosa per tots els racons. N'hi havien mils, millor dit, milions, i per tot arreu.

—Què deu haver passat? Aquest és el lloc de les fotografies? Estàs segura mare què és aquí?

Vam veure un home assegut a una pedra, contemplant el mar, i li vam preguntar què havia passat amb el meravellós delta que hi havia allí. L'home es va aixecar, i mentre ens acompanyava amb un posat seriós fins als antics arrossars ens va explicar la història...

“Fa uns quants anys, el delta i tots els arrossars estaven com les imatges que m'esteu ensenyant. Un any, de cop i volta, l'any 2009, va aparèixer una nova espècie invasora, el cargol poma. Ningú es pensava que seria un perill tan gran que acabaria amb totes les plantacions d'arròs. Va començar pel marge esquerre i... es va anar estenent sense aturador! Van provar-ho tot... pesticides... assecar els camps... fins i tot van inundar els camps amb aigua salada....però res el va aturar. El cargol sobrevivia a tot i el delta moria!”

Tots vam emmudir davant d'aquella tràgica història! Al mirar el rostre d'aquell pagès, arrugat i envellit pel sol i el treball dur, una llàgrima li rodolava per la galta!

Algun dia la Colla dels Cargols els aturarà... però això serà una altra història!

Cargola!

***Diari d'aventures de l'Aina: La mort del Delta*, de Carme Franch Valldepérez, 3r. premi de primer cicle d'educació secundària. Institut Escola Daniel Mangrané (Jesús).**

Viatge infinit

Era tard, la fresca d'aquell hivern m'estava deixant gelada davant d'aquella parada d'autobús. Havia arribat més aviat de l'habitual, estava cansada i només tenia ganes d'aclucar l'ull. Aquella espera fins que no va aparèixer el transport que em portaria fins a la parada més propera a casa meva se'm va fer eterna. Finalment va arribar, vaig asseure'm en un seient vora el vidre que gràcies al fred d'aquells dies estava entelat i vaig observar amb poca atenció la resta de gent que anava entrant. Sempre hi pujava la mateixa gent, setmana rere setmana; dos noies més grans que jo que solien seure davant on el meu camp de visió no hi arribava, el típic grup d'estudiants de carrera que tornaven a casa després d'una setmana esgotadora, i després hi havia diverses persones que com jo, s'asseien sols i esperaven amb impaciència que aquell viatge d'una hora passés el més ràpid possible.

La foscor que hi havia a aquelles hores feia que poguessis pensar amb tranquil·litat, però ben mirat, no hi havia gaire amb el que pensar, la meva vida no tenia res d'especial, era una estudiant com qualsevol altra que passava tots els dies més o menys iguals. En un principi no m'importava ja que això em creava una mena d'estabilitat que m'assegurava que res podria sortir del seu camí, però al llarg del temps va anar canviant aquesta forma de veure-ho i vaig començar a notar que vivia dintre d'una capsula on la monotonia no em deixava expressar ni respirar, notava que la meva vida passa i veia que no estava aprofitant el temps. He d'aclarir una cosa, quan et sents així no és perquè facis sempre el mateix, sinó que quan fas alguna cosa d'especial no saps apreciar-la, no li veus el sentit de la paraula *especial* i tens la sensació de viure dintre d'un món estrany on tu et sents diferent als altres i notes com el temps se t'escapa de les mans i tu no hi pots fer res. Tenia un horari a seguir el qual mai canviava i no podia trencar amb l'establert. Va ser llavors

quan em vaig adonar que jo no era l'ama de la meva vida, no decidia fer el que jo volia i això era simplement per por a noves circumstàncies desconegudes.

Ja havíem arribat, així que com sempre, vaig agafar totes les bosses i vaig emprendre el camí a casa enmig de la multitud de gent que circulava per aquells carrers. No sé ben bé amb el que vaig caure però quan vaig tenir ús de raó, ja estava al terra amb totes les meves bosses estripades. Em va pujar una picassor tan intensa a la gola que una petita llàgrima va sortir del meu ull i va començar a caure lentament per la meva galta i seguidament, moltes més. Vaig començar a recollir tot el que s'havia escampat pel terra mentre intentava que ningú ho trepitgés, quan de sobte, una llum em va cridar l'atenció. Havia moltes parades de botigues al mig del carrer promocionant-se, però no sé què tenia aquella parada de galetes xineses que va fer que després de recollir les meves coses hagués d'anar a observar-la. Crec que la dona de la parada va sentir llàstima per la meva caiguda de feia uns minuts així que em va regalar una galeta de la sort d'aquelles que tenen missatges amagats dintre, aquelles que fan a la gent creure que els ho pot portar sort si segueixen el consell que hi ha escrit a dintre. Vaig agrair-li amb una mirada trista aquell acte de solidaritat que va fer, tot i que en aquell moment hagués preferit una bona tassa de xocolata calenta per poder refer-me del fred que estava patint. No vaig obrir la galeta fins uns metres més enllà, quan la curiositat va poder amb mi i em va obligar a deixar les meves coses al terra i trencar aquella galeta que m'havien regalat. "La felicitat són tots aquells moments infinits dels quals està composta la teva vida". Després de llegir aquest missatge em vaig girar bruscament cap a la parada on la dona xinesa m'havia regalat la galeta, ja que no vaig acabar-ho d'entendre la sorpresa va ser meva quan em vaig adonar que la parada ja no hi era,

ni tan sols existia la botiga xinesa d'on havia sortit la llum que m'havia cridat l'atenció. Em vaig tornar a girar. Vaig notar únicament l'eco de la meva respiració, com si tot el món hagués desaparegut o s'hagués petrificat ja que els seus cossos estaven allà però romanien immòbils, la meva reacció va ser caure al terra aterrada, quan havia acabat de passar? Vaig sentir el so d'una música provinent del bar de la vorera del davant que cada cop s'elevava més. Era la meva cançó preferida, havia estat sonant tota l'estona però jo no me n'havia adonat, així que vaig girar el cap en direcció al bar, però davant meu, obstaculitzant-lo em vaig trobar una noia que havia estat parlant pel telèfon i que segurament acabava de rebre la millor notícia de la seva vida, ja que els seus ulls tenien una brillantor especial i el seu somriure contagiava una felicitat tan extrema que em va fer sentir una escalfor que em va pujar des dels peus fins a la punta dels dits de les mans. Tornava a sentir el soroll habitual del carrer, la gent caminar, tot tornava a estar en funcionament. Vaig tardar uns segons a refer-me i a intentar entendre què havia passat, però seguidament vaig agafar tot l'equipatge que portava i em vaig posar a caminar apressadament per arribar a casa. Vaig tenir temps d'avançar uns metres quan ho vaig tornar a notar, tornava a passar, el temps s'havia tornat a parar. Què se suposava que havia de fer jo? Vaig baixar el cap, i de sobte vaig apartar el peu, estava a punt de trepitjar una rosa que li havia caigut al venedor que m'acabava de passar pel costat i que ara estava paralitzat, la meva flor preferida. La vaig recollir i la vaig olorar, un somriure es va dibuixar a la meua cara, no sabia què estava passant però a poc a poc estava començant a sentir alguna cosa dintre meu que em feia respirar profundament.

M'havia parat a observar petites coses que sempre havia passat per alt i com us podeu imaginar, allí estava jo un altre cop, amb les bosses al terra, un rosa prop del nas, i una multitud de gent que tornava a circular pel meu vol-

tant com si no hagués passat res, però sí que havia passat, alguna cosa havia canviat. Tot estava passant tan ràpid que no era capaç de seguir l'ordre de les circumstàncies, no podia assimilar quina classe de sentiment s'estava despertant dintre meu, només sabia amb certesa que m'agradava i m'aterrava a la vegada. Vaig recordar la frase de la galeta de la sort: "La felicitat són tots aquells moments infinits dels quals està composta la teua vida". Podia ser que aquella galeta estigués fent tot allò? I com és natural, va tornar a passar, tot es va aturar, tornava a sentir la meua respiració i com bategava el meu cor, però no aconseguia trobar quina era la situació que havia d'observar, no era capaç, per molt que pegués voltes sobre mi mateixa i mirés a tot arreu de veure quin era el moment que havia de veure per tornar a la normalitat. Tothom pareixia desconegut i amb un objectiu a fer, sols que paralitzat. I de sobte el vaig visualitzar, estava lluny de mi, però era un noi de la meua edat més o menys que em resultava familiar, no sé per quina estranya raó vaig estar-me observant-lo més temps del que m'agradaria admetre, però no vaig saber de què el coneixia ni per què m'acabava de fixar en ell, només sabia que em cridava l'atenció. Vaig saber que ell era el que havia de veure perquè després d'allò tot va tornar a moure's. Però jo no era la mateixa, estava pensativa i inquieta quan vaig notar que pareixia que hi havia més gent perquè tothom m'estava empaitant i començava a sentir molts sorolls estranys que no solien sentir-se a aquell carrer. La gent es multiplicava per moments i va començar a canviar el carrer, ja no era capaç d'identificar on estava ni què feia allí. Una veu, els ulls em picaven, les meves parpelles estaven enganxades i no volien obrir-se.

—Estàs bé? —em va preguntar una veu— Estàs parlant en somnis.

En sentir això vaig obrir els ulls a l'instant i vaig visualitzar el seient del cos-

tat i una persona dreta al passadís del mig de l'autobús. Era ell. Estava diferent, tenia el cabell diferent, però els seus ulls no enganyaven, era el noi que havia vist anteriorment. On? Ara ho entenia, ho havia somiat tot, però si no el coneixia de res, com podia haver somiat amb ell? De sobte ho vaig comprendre, em sentia diferent, tenia una sensació estranya dintre meu, em va somriure i en aquell mateix moment vaig assabentar-me del veritable sentit d'aquella frase. Aquell somriure, aquell moment, havia durat tres segons, però havia sigut un moment infinit, podia sentir la seva respiració, també el soroll del motor de l'autobús, sentia inclús de fons la música provinent dels auriculars del noi que tenia tres seients més avall, era com si el temps s'estigués tornant a parar però sense fer-ho, amb l'única diferència que jo m'estava adonant de tots els moments que existeixen. Vaig mirar el noi i l'expressió que devia tenir la meua cara el va fer asseure's al meu costat.

Sempre et veig pujar, però mai he sabut dir-te res, pareixies tan immersa en els teus pensaments que no volia distreure't. Però t'he sentit parlar i pareixies anguniejada i he pensat que necessitaves que algú et despertés i et digués que tot anava bé —va dir ell amb una veu molt serena.

—Moltes gràcies per fer-ho, t'estic molt agraïda, però en el fons no ha sigut un mal somni —vaig respondre jo.

—Et puc acompanyar fins a casa teua quan arribem?

—És clar que sí —vaig dir-li amb un to una mica entusiasmat.

Vam arribar, i em vaig quedar de pedra quan en sortir de l'autobús vaig veure la conductora, era la dona xinesa que m'havia donat la galeta de la sort en el somni. Estava allí, vestida de conductora i picant-me l'ullet com si el somni hagués sigut tan real com ho érem ella i jo. Tan prompte vam baixar de l'autobús el noi es va avançar uns metres i jo em vaig posar la mà a la butxaca

de la jaqueta, ho vaig notar i no em podia creure el que era. Vaig treure'l i amb veu baixeta vaig llegir el que posava: "La felicitat són tots aquells moments infinits dels quals està composta la teua vida".

No sabia què havia passat, però alguna cosa havia canviat totalment en aquell viatge d'autobús. Vaig aprendre a apreciar els petits instants únics i de felicitat que la vida ens dóna i a començar a veure que si jo havia estat vivint dintre d'una capsa que quatre parets era perquè jo ho havia permès. Perquè ell, sempre havia estat a l'autobús i jo no m'havia adonat mai. De vegades vivim tan gestionats al que hem de fer que deixem de buscar les sensacions i la màgia de la nostra vida, no ens deixem portar pel nostre instint i vivim sense veure que hi ha moments que són infinits el quals passi el temps que passi, mai s'oblidaran.

***Viatge infinit*, d'Ashley Rillo Albery, 1r. premi de segon cicle d'educació secundària. Institut de Tecnificació (Amposta).**

Tardor

Estava asseguda al balcó. Mirava cap al carrer. L'estiu s'estava acabant i algunes fulles que havien estat brillant verdes tot l'estiu començaven a amenaçar de caure.

El seu petit besnét la va sobresaltar quan va entrar corrents pel balcó. Era diferent, autista, però li feia companyia als matins. I encara que no parlés, ella sabia que ell se l'estimava amb bogeria. Que el David hagués aparegut al balcó volia dir que havia començat una de les típiques tardes al pis. En aquell pis, que tenia des del març, quan havia mort ell, el que l'havia acompanyada tota la vida. Aquell pis que, des de llavors, havia anat adquirint la “rutina de la tarda”. Sobretot, des que havia començat l'estiu, aquell estiu meravellós.

Pels matins, venien, la seva filla petita i la mitjana. I, sovint, el fill de la filla gran, la filla de la mitjana i els fills de la petita. A les tardes, venien, la seva filla gran, les seves nétes i les seves besnétes.

Les tardes eren les seves preferides. Aquell pis cobrava vida, s'omplia del color groc i taronja del sol, il·luminat pels somriures de tota aquella gent que estava allí amb ella.

A vegades, a ella la sobtaven les llàgrimes quan estava sola. Pensava que en aquell món ja no hi tenia res a fer, se sentia una inútil, quant era una part indispensable per a tota la seva família. Era ella, amb els seus colors i olors; ella, amb els seus somriures i acudits; ella, amb els seus jocs de cartes i dites velles.

Tardor, de Míriam Cano Esteller

Era una dona forta. Molt forta. I ho havia sigut tota la seva vida. A mi, sempre m'explicava coses de quan era jove. Jo l'escoltava amb atenció, perquè les coses abans eren més simples i més boniques, i es valorava molt més tot.

—No com ara —em deia sempre.

Encara que ella no ho digués mai jo sé que ella era la seva besnéta preferida, la primera de les seves besnétes. A la que, als cinc anys, ja havia ensenyat a jugar a cartes.

Jo sé que encara que ella no ho digués ja tenia ganes de marxar. Tenia ganes de descansar, de tornar amb ell, de deixar pas a les generacions que vindrien. De deixar que la natura fes el seu camí. Li veia la brillantor als ulls, com a vegades, discretament, se'ls netejava amb un mocador que desava tan ràpid com havia tret. Era la dona més forta que he conegut mai.

L'última tarda d'estiu, l'onze de setembre, el dia de la Diada de Catalunya, el dia abans de començar l'escola, aquella tarda no vaig anar al seu pis, tenia feina i havia de preparar coses i no la vaig anar a veure.

Aquella tarda, va caure la primera fulla de la tardor, una tardor cruel que venia abans d'hora, una tardor que se la va endur a ella. La vena aorta se li va pinçar i se li va aturar el cor. I la dona més forta que jo havia vist mai se'n va anar amb l'estiu.

Sé que ella sap, sigui on sigui, que jo me l'estimava més que res en el món, tot i que no li pogués dir adéu. Ella se'n va anar amb una imatge de la meva

cara viva i somrient, i jo em vaig quedar amb l'última vegada que li vaig veure la cara arrugada i riallera la tarda anterior. Sense saber el que li esperaria a l'endemà. Jo sé que ella és feliç i que és amb ell. Que ja no es tornarà a sentir sola i que no me la trobaré més plorant sola al menjador, amb l'única llum del sol que es pon filtrant-se pel balcó entreobert. Sé que la dona més forta que he conegut mai segueix guiant-me en el meu camí, somrient i dient-me dites que ja li deien les seves àvies. Sent feliç per sempre més. I, per un moment, quan ella se'n va anar no vaig pensar en tota la negror que ens esperava als que ens quedàvem, si no, en tota la pau, llum i claror que ella havia trobat, perquè se n'havia anat amb l'estiu, la millor de les estacions, la seva preferida. Perquè com ella sempre deia, és l'estació del sol, i per això és la meva preferida.

I, ara, quan miro al cel, veig en els núvols que ella em somriu, i que quan ja has viscut tota una vida, el millor que et pot passar és descansar. I penso que és aquí amb mi. Quan estic derrotada, pel terra, o quan sóc molt feliç, sé que m'agafa de la mà en cada camí que he de recórrer o en cada decisió que he de prendre. O, ara, quan escrivint aquest text, he deixat caure tot de llàgrimes. Sort que l'escric a l'ordinador i no en paper, perquè ja me l'hauria tocat tornar a escriure almenys sis vegades. Però no m'importaria. Si així puc estar tan a prop d'ella com m'estic sentint ara.

Va per tu, besàvia, va per tu.

***Tardor*, de Míriam Cano Esteller, 2n. premi de segon cicle d'educació secundària. Institut Sòl de Riu (Alcanar).**

Aquella nit, la Layla estava maquíssima. Amb el cel nocturn de fons, els seus ulls semblaven estrelles, i il·luminada amb llum de lluna, semblava com un àngel caigut. Tot i que no seria estrany que hagués caigut, amb aquells tacons! Només era un aniversari d'amics, però ella s'havia vestit molt elegantment. Portava una brusa i una faldilla que l'afavorien molt, cosa que contrastava amb la roba de carrer que portava jo. Em va saludar movent la mà efusivament i amb un ample somriure, que en va dibuixar un altre en el meu rostre, com sempre. Aquella rialla sincera sempre se'm contagiava, i em donava aquella alegria que transmetia. Us n'haureu adonat, però estic molt enamorat de la Layla. El gran problema, entre d'altres, és què ella és més gran que jo, i normalment les noies es fixen en els nois més grans.

—Hola, Marc! —em va dir.
—Hola, Layla!

Vaig fer un esprint i, junts, vam entrar a la casa on havíem de fer la festa.

Layla sempre m'havia semblat un nom molt bonic i original. Quan li vaig preguntar el per què d'aquest nom, em va explicar que el seu pare li va posar perquè és un gran fan d'Eric Clapton, i com que vaig posar cara de no entendre-ho, va fer una rialla divertida i va treure el mòbil. Va endollar-hi uns auriculars i me'n va allargar un. Tot seguit, va posar una cançó. Molt bonica. Adient per a ella. Al cap d'uns minuts que em van passar volant, em va treure l'auricular de l'orella, va amagar el mòbil i em va preguntar:

—Què t'ha semblat?

El seu sobtat to dolç em va desconcertar, i per un moment no sabia que

respondre. Quan vaig reaccionar vaig dir, més per a ella que per a la cançó:

—Preciosa.

Em va fer aquell somriure encisador i, al·legant que havia de tornar a casa, se'n va anar. No sabia si ho deia de veritat o si l'havia incomodat. Potser havia estat massa directe. Amb un regust de vergonya, jo també vaig emprendre el camí cap a casa.

La casa on celebràvem l'aniversari de la Layla era la casa d'un amic. Amb el permís dels seus pares, que eren de viatge, vam organitzar la festa allí. Quan la Layla i jo vam entrar ja havien arribat alguns amics: l'Antoni, que era el propietari de la casa; la Maria, la millor amiga de la Layla, i en Robert, que era un cuiner excel·lent. Els vam saludar i vam esperar la resta. Un cop ja hi érem tots, vam començar a sopar. En Robert va portar-nos unes pizzes casolanes per llepar-nos els dits. Quan tots vam haver acabat, vam decidir posar una pel·lícula. Tot i això, vam seguir parlant com si la televisió fos apagada. Com que jo havia estat fora unes setmanes vaig aprofitar per posar-me al dia amb els amics. Va haver una cosa, però, de la qual me'n vaig assabentar de la pitjor manera possible. Com solia fer amb els nois de confiança, la Layla es va repenjar en l'Arnau. Jo li anava donant un cop d'ull a la Layla, no perquè sospités, sinó perquè n'estic molt, d'ella. Ella i l'Arnau també s'anaven mirant, somrient. La Layla somreia d'aquella manera que tant m'agradava, però aquest cop no vaig riure, perquè sabia que no anava dedicat a mi. Al cap d'una estona, va passar l'inevitable: es van fer un petó. La realitat em va clavar una bufetada tan forta que em va deixar estabornit. El món em va caure a sobre amb la força d'una roca. Ara sona catastrofista, però és com em vaig sentir. No recordo gaire més, només que es van fer

més petons i la Layla no parava de somriure. Ens en vam anar i, en arribar a casa, em pensava que ploraria. De ganes no me'n faltaven, això segur. Però no me'n va sortir cap. Estava trist, però no vaig vessar ni una llàgrima. Em vaig adonar que no plorava perquè havia vist la Layla feliç entre els braços de l'Arnau. I jo, el que més valorava, era la seva felicitat. No podia estar trist sabent que la Layla era feliç. Així que, amb el cor ferit de mort, vaig recolzar el cap al coixí i em vaig adormir.

Vaig estar uns dies sense trobar-me amb la Layla. Millor, vaig pensar. Així no recordaria l'escena amb l'Arnau. Al cap d'unes setmanes, però, vaig sentir la seva veu a la sortida de l'institut.

—Ei, Marc!

Em vaig girar, exaltat. El que em vaig trobar va ser aquella rialla sincera, encisadora, angelical fins i tot. Vaig somriure amb amargor, recordant que aquest somriure era com el que li feia a l'Arnau entre petó i petó. Ella ho devia notar, i em digué:

—Què et passa alguna cosa?

—No és res, tranquil·la —em vaig afanyar a respondre.

—Vols que anem junts fins a casa?

—Sí —li vaig respondre, aquesta vegada somrient de debò.

Sabia que ho feia perquè notava que hi havia alguna cosa que no estava bé, però no li vaig saber dir que no. Quan estàvem més allunyats de la resta de companys li vaig dir:

—Gràcies, Layla.

No em va mirar, però de reüll em va semblar que es posava vermella i somreia incòmoda. Quan vam arribar a casa meva ens vam acomiadar, però quan ja s'havia allunyat uns pocs metres, no me'n vaig poder estar:

—Layla, espera't!

Ella es va girar estranyada.

—Què vols, Marc? —va contestar.

—Entra a casa. Et vull ensenyar una cosa.

Negant amb el cap, com donant-me per impossible, va fer marxa enrere i va tornar a la porta de casa meva. Li vaig dir que s'assegués a les escales. Em va preguntar què li volia ensenyar.

—Et sona una cançó que es diu *Coral·lí*?

Va fer que no amb el cap i va posar cara de no entendre què li volia dir. Jo li vaig somriure nerviós i vaig treure el mòbil. Vaig endollar-hi uns auriculars i n'hi vaig allargar un. Li vaig posar la cançó del grup català Blaumut. La cançó va començar a sonar. La lletra era una declaració d'amor que, quan la vaig sentir, em va fer pensar amb ella. Des d'aquell moment l' escoltava sempre que estava trist, i la cara riallera de la Layla se'm dibuixava a la ment. Mentre pensava això, la cançó va acabar i la Layla feia cara de desconcert.

Em vaig armar de valor i vaig deixar sortir dels meus llavis les paraules que sempre li havia volgut dir, però que mai no havia pronunciat per por a la resposta:

- T'estimo.

Ella va fer uns ulls com a plats i, tot seguit, vam fer una ganyota compungida.

-Ho sento. Allò de l'Arnau, vull dir. No... No era la meva intenció fer-te mal.

Va haver uns segons de silenci que se'm van fer eterns. Va ser ella qui el trencà.

-Però me l'estimo. Sóc molt feliç al seu costat.

Sense intentar reprimir les llàgrimes, li vaig:

-Ja ho sé, Layla – vaig sanglotar. No li volia fer pena, però no ho podia evitar –. Però, si us plau, si us plau... Podem continuar sent amics?

Ella va somriure.

-És clar, Marc.

Em vaig desfer damunt la seva espatlla. No sé quanta estona vaig plorar, però havia de treure el que tenia a dins. En acabar, li vaig dir, avergonyit:

-Ho sento molt

—No ho entenc, Marc. Què em vols dir?

Em va fer un petó a la galta.

—No ho sentis. Creu-me, trobaràs algú millor que jo per compartir-hi la teva vida.

M'hagués agradat dir-li que era impossible, però estava massa *xocat* per aquella sobtada mostra d'afecte.

—He d'anar-me'n. Demà ens veiem!

Quan ja feia estona que se n'havia anat, vaig reaccionar i vaig començar a pujar cap a casa. Mentre pujava les escales, anava taral·lejant *Coral·lí*.

Loteria

Eren les set de la tarda d'un dia gelat i boirós d'hivern i la Marina havia d'anar a comprar alguna cosa per sopar abans que tanquessin tots els supermercats del poble. Feia tres setmanes que s'havia independitzat dels seus pares i vivia sola en un àtic que havia llogat prop de la plaça de les Flors. El pis era prou acollidor, però a ella se li feia immens i molt solitari.

La Marina es va abrigar bé i va sortir de casa seva. Va baixar els graons del pis de dos en dos i va sortir al carrer. Una ràfega d'aire fred li va remoure tots els cabells. Va començar a caminar de pressa en direcció al carrer del Pou, on hi havia un petit supermercat en el qual treballava el seu oncle. Solia anar allí quan volia comprar poc o quan volia alguna cosa concreta; a més, era molt barat i estava prop de casa. Mentre caminava per aquells carrers deserts, submergida en els seus pensaments i mirant al terra, va veure alguna cosa que li va cridar l'atenció. Era un petit paper rectangular que estava enganxat sota una rajola de la vorera. S'hi va apropar amb cautela, com si es tractés d'un animal ferotge i hi existís algun perill. Va aixecar la pesada rajola amb les seves mans i va extreure'n el petit paper. Estava una mica brut i arrugat, però el va agafar igualment i el va mirar amb curiositat.

29712; un número que ocupava la major part del paper. Es va adonar de seguida que es tractava d'una butlleta de loteria i es va quedar petrificada. No tenia cap marca que identifiqués el seu propietari i tampoc hi havia cap objecte personal al seu voltant. Després de fer una ullada, va decidir mirar sota un cotxe que hi havia a la vora. Allà la va veure: una cartera de pell marro, elegant però una mica desgastada, segurament pel pas dels anys. Era un objecte masculí, és a dir, estava convençuda que aquella cartera havia de pertànyer a un home. Va decidir obrir-la, però abans va mirar al seu voltant, no fos cas que hi hagués algú observant-la. Va fer córrer la cremallera amb

Loteria, d'Irene Espuny Sanchís

prudència i va descobrir que no s'equivocava en les seves suposicions: a dintre, hi havia el DNI d'un noi jove, un tal Àngel, el qual devia ser el propietari de la participació.

Es va fixar en la direcció que hi havia escrita i el cor li va fer un bot. Carrer de la Palma, número 30, pis 3r, porta 1a. De seguida s'adonà que aquell noi vivia al seu mateix carrer i al mateix bloc de pisos que ella, amb l'excepció que ell vivia al 3r pis i ella al 4t. Va mirar un moment la fotografia que hi figurava, i el va reconèixer. Es tractava d'un noi jove, alt i prim, al qual havia vist algun dia pel barri, però mai havia pensat que visqués tan a prop seu. L'Àngel era un noi pobre, ja que estava a l'atur i sempre vestia roba vella i una mica bruta. No era res estrany que no haguessin parlat mai, ja que la Marina només sortia de casa per anar a treballar i, amb el poc temps que duia en la seva nova casa, no havia tingut temps de fer noves amistats ni d'intercanviar una sola paraula amb algú del seu nou barri. Quan va poder reaccionar, va agafar el petit paper i la cartera, se'ls va introduir a la bossa i va entrar al petit supermercat. Va agafar un paquet de salsitxes, va saludar el seu oncle, va pagar amb quatre monedes i va marxar. Tot a corre-cuita. Necessitava pensar i decidir què fer amb aquell numeret. Sabia que el sorteig de la loteria era al cap d'unes dues hores i no sabia com reaccionar. Per una banda, volia acudir a casa del suposat propietari, presentar-se i donar-li la seva corresponent butlleta, la qual cosa hagués estat la més correcta i humil. Però per una altra banda, pensava que el millor seria quedar-se'l fins que es dugués a terme el sorteig. Vist des d'aquest punt de vista, si li tocava, cosa que veia bastant improbable, li solucionaria moltes coses. La Marina gaudia d'una feina, motiu pel qual s'havia independitzat, però no es podia permetre gaires capritxos ni grans luxes, així que va pensar que aquests diners li anirien molt bé en cas que li toqués.

Va estar-ho rumiant tota l'estona de camí a casa i, quan va arribar al pis i va passar per davant de la porta de casa l'Àngel, una part del seu cervell li deia que truqués al timbre per donar-li la papereta, però l'avarícia va guanyar aquest cop i la Marina se'l va quedar. En arribar a casa, estava tan segura que no li tocava res que es va posar a fer el sopar mentre escoltava el famós sorteig per la ràdio, de fons. Van donar els tercers premis i cap es corresponia amb el seu. Van sortir els segons i tampoc. Finalment, va arribar l'esperat moment en què sortia el primer premi. Després d'un llarg redoblament de tambors, el locutor va començar a dir les xifres, una per una, del número al que li corresponia el primer premi: dos – nou – set – un – dos, vint-i-nou mil set cents dotze. La Marina estava tan concentrada fent el sopar que no se'n va adonar, però de sobte li va venir un flaix a la ment; el número del famós numerat era el que havia trobat!

Va començar a saltar, a fer bots d'alegria, mai havia estat tant feliç. Però ràpidament es va aturar. Se sentia molt culpable pel que havia fet. El dècim tenia propietari i l'Àngel necessitava els diners més que ella, molt més. Sentia que li havia robat els diners i la il·lusió a aquell pobre noi, li havia usurpat el que era seu. La Marina, tot i que havia estat egoista i avara, tenia un bon cor i era molt bona persona, així que va decidir que el que havia fet no estava bé i havia d'anar a tornar-li a l'Àngel les seves pertinències.

Es va cordar les sabates i va baixar les escales molt lentament, mentre pensava la manera correcta i adequada per explicar-li a l'Àngel com havia succeït tot. Quan va ser davant la porta de casa d'ell, va respirar fons i va prémer l'interruptor del timbre. Es van sentir unes passes llunyanes que cada vegada es feien més sonores; algú s'estava apropant. Li va obrir la porta l'Àngel, el qual anava amb pijama, portava el cabell despentinat i feia cara

de sorprès. La Marina es va presentar i li va demanar si podia passar, ja que havia d'explicar-li una cosa molt important. L'Àngel acceptà i li va dir que segués al sofà. Es van posar a parlar i la Marina, avergonyida, va començar a explicar-li tot el que havia passat amb tots els detalls: com s'havia trobat el resguard i la cartera, les seves indecisions sobre si quedar-se'l o no, el moment en què havia sentit per la ràdio com el locutor anunciava el número que corresponia amb el seu... L'Àngel li va donar les gràcies i li va agrair la seva sinceritat i la seva amabilitat. La Marina va marxar contenta i feliç, ja que se sentia molt bé amb ella mateixa i havia fet feliç una altra persona.

Van anar passant els dies i, de vegades, la Marina i l'Àngel es creuaven per les escales del pis i es saludaven. La Marina s'havia fixat que, tot i que l'Àngel havia esdevingut milionari, seguia igual que sempre: vestia la mateixa roba, es pentinava igual, no s'havia mudat a una casa més bonica... Li semblava estrany però no volia posar-se en la vida dels altres, no era cosa seva. Fins que un dia, després de comprar el diari al quiosc de la cantonada com tots els matins, es va fixar en una notícia que ocupava gairebé tota la portada. La notícia deia: "L'Àngel, un exemple a seguir". A continuació, hi havia una entrevista que li havien fet i un text molt detallat on explicava el que havia dut a terme amb els seus diners. L'Àngel, impressionat per l'actitud de la Marina, va creure que hi havia gent al món que necessitava els diners més que ell. Així que, disposat a compartir la fortuna amb els més necessitats, va decidir obrir més de trenta menjadors socials per als milers d'aturats que no tenien res que emportar-se a la boca, més de deu orfenats per als infants que havien perdut als seus pares, més de quinze residències d'avis, hostals gratuïts per als centenars de sense sostre...

L'obra que havia realitzat l'Àngel havia impressionat a tothom i era admirada per tot el país. Ell, sempre que l'entrevistaven, deia el mateix: "El mèrit no és meu, sinó de la meva veïna, la Marina, que em va ensenyar que en aquesta vida el més important és compartir, sobretot amb els que ho necessiten més que tu; i és aquí on resideix la verdadera felicitat. "Al capdavant —pensava l'Àngel— jo mai no he comprat cap butlleta de loteria.

***Loteria*, d'Irene Espuny Sanchís, 1r premi de batxillerat. Institut de Tecnificació (Amposta).**

Realitat d'una irrealitat

Estic davant un paisatge d'un color obscur, però clar i amb una petita figura al final del camí. Vaig cap a ella o segueixo perdut? Tu què creus? El teu silenci em dóna confiança i força per avançar.

—Qui ets? —pregunta la petita figura, que ara s'ha convertit en una colossal esfinx d'un home amb blanca barba reflex dels seus ulls.

—Jo, sóc jo. I tu? —contesto amb indiferència.

—Sóc fill de la mare dels meus fills, però el que desitjo saber és, qui és aquest?

—Aquest.... Qui?

—El que t'està observant sense que tu l'observes. El que sap la realitat, però desconeix la irrealitat. El que sap qui ets tu, sense preguntar-t'ho. Contesta'm. Qui és?

—Qui ets? Parla. Diques-m'ho a cau d'orella. No tinguis por. El teu silenci ara no m'agrada. Contesta, per favor. Només una paraula em salvaria de la ignorància. No deixis que aquest s'aixequi, no em facis això. Per favor. Massa tard.

Ara on estic? Només puc caminar cap, aquesta direcció, ho veus? No sé per què pregunto, sé que m'estàs veient, però jo a tu només et veig els ulls, ben atents, movent-se d'esquerra a dreta i tornant a començar. Ep! Què és això que he xafat? És un tros de paret, i hi té alguna cosa escrita. Espera. Pujaré damunt d'aquella cadira per poder-ho llegir millor. No hi ha res escrit, només són aquests gats que m'han confós. És igual, seguiré caminant. El pitjor de tot és que no sé com he fet cap aquí, en aquest lloc tan lúgubre i estrany. Ni en els meus pitjors malsons hagués pogut imaginar algun lloc tan esgarriós. Bé, almenys hi ha un bar. Entraré per a veure què hi ha de menú del dia. Ja ha d'haver passat una bona estona des que m'he llevat en

aquest lloc.

—Bon dia! —crido només obrir la porta.

De cop, tots els que estan dins, paren de menjar i es fa un silenci que em fa sentir com navega la meua pròpia sang per les venes, qui sembla el cambrer, em diu:

—Bon dia, senyor, què voldran per menjar? El plat especial d'avui és llavor d'alguer amb beguda inclosa.

—Jo prendré el plat especial amb un got de vi. I tu? No vols res? Molt bé. Doncs, només serà això. M'assec aquí?

—Sí, on vulgui.

Miro el rellotge i ja han passat dues hores des que he demanat. Al bar, ja no hi ha ningú. Si aquest bon home que no he tornat a veure des que m'he assegut em porta el menjar, serà un miracle. Això sí, un miracle amb retard. Doncs aniré al lavabo a beure una mica per continuar el meu camí amb infinit destí, com diuen alguns.

Per si t'ho estàs preguntant, la resposta és no. No he pogut beure, perquè no hi havia aigua. De fet, no hi ha ni lavabo en aquest lloc. Ara entenc perquè és tan fosc tot. Si ho miro per la part positiva m'he trobat un xiclet. N'he estat buscant un altre per a tu, però no hi ha hagut sort.

Doncs, què fem? Continuaré. Ep! Mira, això és un institut, entrem-hi. Topo a la porta i tots els alumnes se'ns queden mirant.

—Bon dia, i perdó pel retard, senyoreta —dic per trencar el silenci, i la professora amb la mirada m'indica un pupitre buit al final de la classe—. Un final sempre és un principi, li dic mentre m'assec, però m'ignora, igual que tots.

Aaaaahh! Què bé que he dormit! Torno a ser al mateix lloc que al principi, quan m'he adormit. No ho recordo. Miro al fons, però la petita figura ja no hi és, però no n'hi ha dubte que el paisatge és el mateix, aquest color mai s'oblida. Ara que ho penso, allí al fons, no hi veus el marc d'una porta? Anem-hi, cony! És més gran del que semblava, no es veu ni on acaba ni on comença, pareix el propi cel, entrem-hi, va! Quin agradable ambient s'hi respira aquí dins, és... no sé, com estar al claustre matern. Només faltaria música clàssica angèlica, de fons, per a poder dir que estic al paradís.

—Benvinguts siguin, senyors —diu un estrany ocell de pell daurada amb un pic com una dalla—, passeu i no mireu enrere. Us estava esperant. Arribeu dos centenars d'anys tard, però aquí hi tenim tot el temps del món. Tot i això, només teniu dret a una pregunta.

—Quines van ser les meves últimes paraules abans d'arribar a aquest infern il·luminat pel rodó foc?

—Bona nit, avi.

I ell et contestà:

—Que somniïs, filllet meu. I recorda: Tot el que pot ser imaginat, és real.

***Realitat d'una irrealitat*, de Noè Reverter Segarra, 2n premi de batxillerat. Sòl de Riu (Alcanar).**

Chen Wan i Shirley

Hi havia una vegada un xinès errant anomenat Chen Wan, que vivia al barri xinès, i una noia anomenada Shirley que parlava perfectament el xinès perquè els seus pares eren missioners i l'hi havien ensenyat. Chen Wan vivia sol en una habitació del carrer Formosa, damunt del fanalet blau. Shirley, en canvi, vivia en una mansió a l'altre extrem de Nova York amb un militar retirat, amb qui estava promesa.

Shirley era una jove d'una bellesa incomparable, forçada a treballar en un club del barri xinès com a ballarina pels seus problemes econòmics. Els seus pares feia deu anys que estaven a l'Àfrica Central, totalment entregats en la lluita contra una pobresa comparable a la que tenien a casa, cegats i sense voler veure fins a quin punt la seva filla havia arribat. La Shirley, però, poc volia saber-ne d'aquells dos personatges massa capficats en les desigualtats del món com per a recordar l'existència d'una descendència pròpia. A més, això va portar-la a conèixer Chen Wan.

Un home gran massa begut havia entrat al club aquella nit. Ja feia massa estona que se la mirava llepant-se els llavis i en Chen Wan se n'havia adonat. Quan la jove va arribar, l'home s'hi va acostar i la va estampar contra la paret, tot forçant-la a arribar més lluny que un simple ball. Però el noi, en veure-ho, va treure valentia d'algun lloc remot del seu interior per tirar-se sobre aquell senyor i salvar la jove ballarina d'aquelles urpes afilades i fastigoses. Es va sentir un complet heroi de pel·lícula quan el borratxo va fugir corrent i Shirley es va tirar damunt d'ell tremolant i donant-li les gràcies. Ell, intentant dissimular la tremolor que pujava des de la punta dels dits dels peus fins l'últim pèl del cap, va torcar-li suaument una goteta de sang que li queia del llavi i la va invitar a casa per a curar-la i tranquil·litzar-la. El pocs

segons entre la invitació i l'acceptació de la noia van parèixer anys per al jove xinès enamorat, que per fi es veia més prop de la seva estimada. De fet, l'única raó per la qual anava a aquell club de mala mort era per veure-la, la reina dels seus somnis, per admirar aquells malucs movent-se com si tinguessin vida pròpia. No hi faltava ni una nit. Era la deessa grega d'aquella Grècia pobre i podrida, mai mereixedora del seu talent; era la perfecta imatge de bellesa i sensualitat, jugant sempre amb uns cabells infinits i salvatges que buscaven una llibertat total, però que mai arribaria amb el salari d'aquell bar d'obriers i comerciants pobres i promiscus.

Chen Wan vivia només a dos carrers del club. El pis era de lloguer, i només hi havia dos habitacions, una amb el llit, la cuina i una televisió encara en blanc i negre, l'altra, era el bany. Shirley, però, no vivia en un lloc millor, ni molt menys. La va seure al llit i li va desinfectar les petites ferides, poques gràcies a la seva actuació heroica. El silenci durant aquests moments era absolut, Shirley encara tremolava, i ell ja havia superat el seu límit de pors aquella nit, no sabia com afrontar aquella situació. Després li va preparar una sopa ben calenta i es va quedar mirant-la de reüll des de l'altre extrem de l'habitació, admirant tanta senzillesa d'un cos, assimilant que allí on estaven reposant aquelles carns tan màgiques ell es gitaria aquella nit. Ella el va veure observant-la i li va fer una rialla de complicitat, però ell ràpidament gira el cap al fanalet blau i pensà "per molt que ho intenti, avui no dormo".

—Gràcies. Sento no haver-me presentat. Sóc Shirley Jones —digué la jove ja més serena. Tu com et dius?

—Em dic Chen Wan— va dir el jove tremolós, apartant la mirada de la finestra. —Doncs moltes gràcies Chen Wan. Mai m'havien intentat fer una cosa així i la teva actuació ha sigut espectacular. No sé com agrair-t'ho. Si no fos per tu

jo ara... —deia la noia tornant a desanimar-se.

Chen Wan va mirar els ulls plorosos de la noia, preparats per esclatar una altra vegada en mil llàgrimes d'impotència i va córrer cap a ella. Va abraçar-la molt fort. Les llàgrimes rajaven dels seus ulls com a cascades, però es sentia a gust agafada al pit del seu salvador. Ell es va separar i, tot llepant-li les gotetes salades de les galtes, li va confessar tot el que sentia. Així, sense guió previ, sense saber ben bé el que deia. Un “t'estimo” es va escapar i va quedar suspès en l'aire. Segons després, però, el van seguir un seguit de declaracions d'amor clares explicant-li el perquè de les seves visites al club i tots els somnis que havia tingut amb ella. Shirley, de sobte, veia al xinès com un pobre nen temorós i indefens, quedava lluny aquell valent que l'havia salvat d'una violació. Però ella era la més dolça de les dames; va acariciar-li la cara, va besar-lo a la comissura dreta i es va dirigir a la finestra. Sota la llum del fanalet blau era encara més bonica que sota les llums de colors del club. Des d'allí, mirant a l'infinit, el va rebutjar de la manera més subtil mai escrita. Admirava el seu valor a confessar tot aquell arsenal d'emocions, la seva valentia davant d'aquell senyor begut; fins i tot envejava l'amor que sentia per ella, però no podia correspondre'l, per la feina, va dir. Chen Wan no va dir una paraula. Va notar com el cor se li trencava en mil trossos, els notava expandint-se pel seu cos, tremolós. Shirley no sabia ja com disculpar-se, es va acomiadar amb un “adéu” simple i un “gràcies” sincer. Aquella nit, els dos es van trobar en somnis.

La nit següent, el senyor Smith va entrar al bar i va fixar els ulls cap a la ballarina més destacable del local, la Shirley, naturalment. Tot i estar una mica distreta i trasbalsada, continuava sent la millor, sempre ho seria. Smith

era l'exmilitar més adinerat de la ciutat, i havia acudit a aquell club invitat pel seu vell amic Xin Peng Ling, cuiner de l'armada en temps de guerra i amic dels propietaris del bar. Aquella nit Chen Wan s'havia quedat a casa, de fet, no havia sortit de l'habitació en tot el dia. Només imaginava la silueta senzilla i tendra de la seva deessa il·luminada pel fanalet blau. D'aquesta manera, no va poder veure com aquell vell ric li robava l'amor de la seva vida, com els diners van poder convèncer la Shirley de casar-se amb un exmilitar gras, cansat de gastar-se els diners en festes i àpats excessius per mantenir la figura de recluta. Però la jove estava desesperada, desesperada per complir somnis com els de qualsevol jove, desesperada per fer-ho lluny d'aquell club, d'aquell barri, d'aquella misèria. No parava de pensar que s'estava venent a un home, comparant-se amb un objecte qualsevol. Però necessitava fugir, no podia tornar a sofrir un atac com el de la nit passada, ni suportar borratxos tota la seva vida. Necessitava aquell canvi, per molt insignificant que se sentís. Però abans necessitava parlar amb Chen Wan.

Només sortir de treballar, va anar a casa del seu heroi. En veure-la, es va avergonyir del seu aspecte deixat, però de seguida ella va arreglar-li un cabell i, abans de dir un “hola” corrent, va deixar caure un “que bonic que ets”. El jove es va omplir d'alegria en sentir la veu tan dolça, però en assabentar-se del seu compromís amb Smith, va notar novament la necessitat d'un cardiòleg a la sala. Un altre cop, no podia obrir boca, no li sortien les paraules. Ella, plorosa, el va besar un cop, dos cops, mil cops! Chen Wan notava el gust salat de les llàgrimes de la nit anterior als seus llavis. La noia el va mirar als ulls i va obrir la boca per llançar-li un “t'estimo”, però es va quedar a la ‘s’, els petons del jove enamorat no la van deixar acabar. I van fer l'amor, l'amor més antic i més profund, il·luminats pel fanalet sobre la finestra. En marxar, ella li

va prometre que l'aniria a visitar cada setmana, tants cops com podés, per donar-li tot el seu amor. Chen Wan li va prometre que un dia, pot ser el dia següent o pot ser en deu anys, ells viurien junts, que l'esperaria sempre, i li va donar una penyora com a símbol d'amor.

La promesa de la jove ballarina es va complir: sempre que podia, s'escapava per anar a veure al seu enamorat i fugir d'un món de massa comoditats per a la seva senzillesa. Sovint en Chen Wan no entenia perquè seguia amb ell si allà tenia tot el que una dama com ella podia desitjar, si ell mai podria arribar a donar-li ni una mínima part de les riqueses d'aquella mansió. "Amor", li deia ella, "amor com el teu no es troba enlloc". Desitjaven que aquelles trobades duressin per sempre, i somiaven a poder escapar junts algun dia, junts en la senzillesa d'una casa apartada del món, on els diners no juguessin cap paper. Però el destí es va interposar en els seus petits infinits moments de felicitat quan el senyor Smith va assabentar-se de les fugides de la seva promesa. Una nit va decidir seguir-la i descobrir el seu secret. Un jove ric? Una família secreta? Drogues? L'home no podia ni imaginar per qui estava substituint la noia aquella vida de luxes. Va veure-la entrar a un pis vell i aparentment abandonat. Va treure una clau de l'estoreta de davant de la porta i va entrar a la casa. Al cap d'una estona, en veure que no sortia i a punt de morir-se de curiositat, va decidir empènyer la porta i descobrir-ho tot. Es va trobar la seva promesa amb les carns nues, tan sols amb un mocador al voltant del coll, estirada al llit. En aquell moment pareixia que tornés a estar al camp de batalla, les sospites que havia plantat al seu interior van germinar per totes les parts del seu cos amb l'evidència d'un engany, i la fúria es va apoderar d'ell, sense tenir en compte la fràgil existència de la jove ballarina que no va suportar aquells cops forts i des

controlats. Quan va arribar Chen Wan ja era massa tard, però l'exmilitar encara hi era, mirant la noia com si esperés algun moviment que negués allò que acabava de fer. Ell també va perdre el control, i no se n'adonà fins que les llàgrimes estaven a mil·lèsimes de sortir directes cap a la seva llibertat, fins que li arribaren als llavis recordant-li el seu gust salat. En aquell precís instant, mil records envairen el seu cap com un gran exèrcit romà, preparat per lluitar per l'enyor de la seva llàgrima trista en plorar.

Els van trobar al matí següent a l'habitació damunt del fanalet blau. Ella morta al terra i el militar amb la penyora d'amor de Chen Wan al voltant del coll, estrangulat.

***Chen Wan i Shirley*, de Cinta Valero Sebastià, 3r premi de batxillerat. Institut de Tecnificació (Amposta).**

Qui ajuda a casa?

Hi havia una vegada una família, un pare, una mare i un fill.

El pare es deia Joan i plegava de la feina a les cinc de la tarda. Llavors, se n'anava ràpidament cap a casa seva.

Només obrir la porta, esbufegava amb totes les seves forces: “Uf! quin dia! Estic esgotat!” I sense dir res, es deixava caure al sofà de la sala.

Llavors, ell saludava la seva dona que es deia Rosa, mentre ella continuava rentant els plats, planxant la roba, cuinant, fregant l'escala...

En canvi, en Pau anava corrents al costat del seu pare i fent un profund sospir, s'ajeia al seu costat, al sofà. Allí romanien dues hores senceres. I de tant en tant, solien dir:

—Mare, porta'm una coca-cola. Però que sigui ben freda!

—Rosa, dóna'm unes olives. I alguna cosa per beure que tinc la gola seca.

La Rosa no deia res però de boca endins rondinava: “Quin parell de gands”. Darrerament, ja no s'aixecaven del sofà ni a l'hora del sopar i no és que se n'anessin a dormir amb l'estómac buit. I ara, no n'eren poc de murris! El que passava era que la Rosa els posava els plats en una safata; llavors, el pare i el fill continuaven escarxofats al sofà mentre menjaven, tot mirant la tele. Si el programa era interessant, li deien:

-Vine, ha ha ha! Afanya't, ha ,ha, ha! Guaita que divertit és això!

La Rosa treia el cap des de la cuina i donava una ullada: “Ha,ha” —feia

sense entusiasme, i continuava amb la seva tasca.

Però un dia, en el seu cap van néixer unes idees estranyes. La bona dona estava a la sala amb la post de planxar sota el braç quan de sobte, un anunci de la tele va cridar-li l'atenció.

L'anunci mostrava platges desertes, passejos fantàstics, vistes meravelloses... I, si no fos prou, parlaven d'hotels fabulosos on el turista s'ho trobava tot fet. No calia fer absolutament res!

“Res de res”, es va repetir la Rosa a si mateixa, com si no s'ho acabés de creure.

L'anunci acabava amb una frase rotunda: “No s'ho pensi més. Vingui a Eivissa!” (Oh, si! Vull anar-hi). I els ulls li brillaven d' il·lusió. I no va ser tan sols això.

Va deixar la post de planxar al mig de la sala i va asseure's davant el televisor. Confiava que tornarien a fer aquell anunci i no volia pas perdre-se'l.

En Pau i en Joan no entenien per què la Rosa es captenia d'aquella manera tan rara.

—Jo crec que està malalta —va dir en Pau.

—No ho sé, no ho sé —li va contesta en Joan força preocupat.

I la Rosa continuava mirant la tele de fit a fit. Fins que al cap d'una estona, per la seva alegria, van fer un altre cop l'anunci.

Aleshores, fent un sospir de plaer, va mig aclucar els ulls. En fer ho, es va veure prenent el sol, ajaguda a la sorra des de les daurades i tranquil·les platges.

Llavors, la Rosa va prendre la determinació de gaudir d'un descans.

Va anar a comprar un bitllet de vaixell destinació a Eivissa per fer uns dies de vacances. Però abans va deixar una nota per al pare i el fill damunt la taula del menjador que deia així:

—He marxat uns dies de vacances, no em busqueu. Necessito descansar. Espero trobar la casa ordenada i neta quan torni. Si no es així, tornaré a marxar.

En Pau i en Joan van entendre el missatge de la Rosa li van decidir que d'ara endavant l'ajudarien a casa.

***Qui ajuda a casa?*, de Marc Gómez Romero, 1r premi dels Especials Òmnium individuals. Escola Mercè Pla (Tortosa).**

Viatge a Barcelona

De bon matí vam sortir de Tortosa, el pare, la mare, els meus germans i jo. Com no feia fred, ja que era estiu, portàvem poca roba i estàvem molt contents i il·lusionats. El viatge el vam fer en autobús. Anàvem al zoo de Barcelona per a veure tots els animals que allí vivien.

Volíem aprofitar el viatge. Havíem decidit quedar-nos dos dies i dormir a casa dels meus *tíos*. A la casa dels meus *tíos*, a Barcelona, també hi viu la meua àvia, que es diu Nieves; el meu *tío* Jose Luis, i la tia Nuri, que tenen una gossa molt divertida i *carinyosa*, que a més a més juga a futbol. La Nina, que així es diu la gossa, es va posar molt contenta en veure'ns.

Al zoo de Barcelona vaig veure cocodrils, lleons, girafes, rinoceronts, coales i un ós molt mandrós, que com feia molta calor dormia dalt d'un arbre. El matí va ser molt divertit i tot i que recordo que feia molta calor. De tant en tant ens paràvem a descansar i refrescar-nos a l'ombra dels arbres, que al zoo n'hi ha molts i molt grans.

Aviat es va fer l'hora de dinar i teníem molta gana. Vam tornar a casa dels *tíos* i l'àvia, que ja ens estaven esperant. La tia Nuri, que és molt bona cuinera, va fer patates fregides i salsitxa i de postres ens va sorprendre amb un pastís de xocolata boníssim!

Després de dinar, sense perdre temps, tot i la calor que feia, vam anar a l'Aquari, que està situat al costat del mar. Allí hi viuen serps aquàtiques, taurons, cocodrils i peixos de moltes classes. Vam tenir una mica de por dels taurons que obrien la boca i semblava que se'ns anaven a menjar. Quina boca més gran que tenien! I quantes dents! Alguna nit quan hi penso, encara m'agafen esgarrifances. El més divertit va ser veure com els

Viatge a Barcelona, de Javier Pérez Alhambra

patos saltaven d'un llit elàstic al revés. Eren uns animallets molt divertits i ens vam riure molt.

Tot i que estàvem molts cansats, ja que no havíem parat ni un instant, encara vam tenir ganes d'anar al cinema a veure una pel·lícula d'amor que es deia *Romeo i Julieta*. També vam menjar crispetes de colors i de les salades. Com no m'agrada la coca cola, vaig veure aigua.

Al tarda estàvem cansadíssims però molt contents de totes les coses que havíem vist i del bon dia que havíem passat. La mare, però, no volia tornar a Tortosa sense visitar a la seva amiga de Sabadell, la Veronica, que així es deia. La mare i ella es coneixien de ben petites, ja que anàvem al col·legi juntes. Van tenir molta alegria de trobar-se al cap de tant de temps i recordar totes les entremaliadures que havien viscut de petites. La mare estava feliç.

Per acabar d'aprofitar el gran dia, els meus pares vam dir-me que aniríem al Cash Convester i em regalaríem una Nintendo 3 DS. No m'ho podia ni creure! Que content estava. Vaig fer salts d'alegria i vaig abraçar els meus pares.

Tot i que ja han passat tres anys, me'n recordo com si fos ara, d'aquell dissabte meravellós del mes de juliol, que els meus pares, els meus germans i jo vam anar a Barcelona.

***Viatge a Barcelona*, de Javier Pérez Alhambra, 2n premi dels Especials Òmnium individuals. Escola Mercè Pla (Tortosa).**

L'equip perfecte

Hi havia una vegada, en un petit poble, un grup d'amics que sempre anaven a jugar a futbol a l'estadi. Però com que era l'únic camp de futbol que hi havia, sovint es barallaven amb una altra colla d'amics que també anaven a jugar. Un dia, un dels amics de l'altre grup va proposar una petita aposta: fer un partit de futbol per disputar-se el camp. Qui guanyés, es quedaria amb el camp i qui perdés, marxaria del camp al dia següent i no tornaria més.

D'aquesta manera es van formar dos equips de futbol: els Grocs i els Verds. Tots van començar a entrenar amb molta il·lusió per al partit de futbol que es jugaria al cap de tres dies. Els Grocs van posar-se a treballar la formació de l'equip i després de moltes hores de pensar, ja tenien l'alineació perfecta. Estaven convençuts que guanyarien!

El dia del partit, a les deu del matí, els Grocs van decidir fer un petit entrenament. Feien falta cinc hores per al gran partit i estaven tots molt nerviosos perquè volien guanyar l'aposta. En arribar la tarda, un cop al camp de futbol, es van dirigir als vestuaris. Ningú no parlava, estaven tots molt concentrats. Un cop canviats, Miquel, el capità del grup, els va recordar l'estratègia de joc i la importància de mantenir les posicions al camp per no deixar espais a l'equip contrari. Després de la reflexió, ja estaven preparats per al partit. Així que es van posar tots en rotllana, van unir les mans al centre i van exclamar: "Podem guanyar!"

Van començar el partit i els Verds van pressionar molt. Els Grocs es van posar nerviosos i van començar a perdre les posicions al camp perquè tots volien fer gol desesperadament. L'únic que van aconseguir va ser encaixar dos gols a la primera part.

Al descans, estaven molt tristos i abatuts, però Miquel seguia pensant que encara podien guanyar. Així que els va preguntar a tots per què estaven allí i a què havien anat. Aquelles paraules del Miquel van ressonar a dins de cadascun d'ells i van recordar que s'estaven jugant el poder tenir un camp per practicar el futbol, que era el que més els agradava al món. S'havien estat entrenant tant per aquest motiu, que semblava que se'ls havia oblidat. No es podien donar per vençuts! En mirar-se els uns als altres, els van començar a canviar la cara, omplint-se d'esperança. Van parlar una estona sobre el que havien estat fent malament i recordant que no havien de perdre el cap pensant que tots podien fer gol. En un equip, cadascú ha de fer la seva feina perquè la suma de tots els porti a la victòria.

A la segona part, van sortir molt motivats i pensant cadascú en allò que havia de fer. No van deixar tocar la pilota als Verds i van marcar quatre gols.

En acabar el partit, els Grocs estaven molt contents però en veure l'altre equip tan desanimat i trist, els van fer una proposta: compartir el camp fent un únic equip. Tots es van posar a saltar d'alegria i es van abraçar.

***L'equip perfecte*, de Joel Sol Benaiges, 3r premi dels Especials Òmnium individuals. Escola Mercè Pla (Tortosa).**

Unes colònies fantàstiques

Aquest any anem de colònies a Juneda i a la classe tots estem nerviosos i intrigats per saber què ens espera aquesta vegada. Les colònies de l'any passat van ser molt emocionats, estranyes i al·lucinants i és que ens van passar coses que mai ens hauríem imaginat.

Tot va començar el segon dia de colònies, hi vam anar tots els companys de PQPI de Cuina i Manteniment de l'escola i ens ho estàvem passat molt bé, el menjar era molt bo, la casa era molt bonica i les activitats molt divertides.

Aquell dia havíem de sortir a fer una excursió al bosc, vam agafar les motxilles i la cantimplora i ens vam posar a caminar quan de sobte Hasnae va veure una llum blanca, i plena de curiositat es va acostat a veure que era. Hayat la va seguir i llavors va veure com la Hasnae tocava un arbre blau diferent a tots els altres i va desaparèixer. La Hayat quan va veure allò es va espantar i va córrer a buscar als seus companys per demanar ajuda.

—Nois veniu! La Hasnae ha desaparegut!. Correu! Anem a ajudar-la!

Quan van sentir allò es van quedar parats i preguntant-se:

—Què li ha passat?
—On ha sigut?

Fins que Guillermo va dir: “

—Deixeu de fer preguntes i anem corrents a buscar-la.

Unes colònies fantàstiques

Hayat va dir:

—Seguiu-me, us portaré al lloc! —I tot el grup va córrer darrere d'ella.

Tots corrien el més ràpid que podien, travessant el bosc i esquivant arbres, branques, arbustos, pedres... fins que el Jose va frenar de cop, parant-los a tots i quasi no li sortia la veu quan va dir:

—Heu vist això? Mireu! un arbre blau!

Llavors Hayat va dir :

—Aquí ha sigut on ha desaparegut! ha tocat l'arbre i ja no hi era.

Francesc dubtós va dir:

—I ara què fem? Com la podem ajudar?

Jose sense pensar-s'ho dos vegades va dir:

—L'única manera és tocant l'arbre per veure on ha anat, jo hi vaig! veniu?

I un darrere l'altre van desaparèixer tots.

Aquell arbre els va portar a un món màgic on hi havia arbres volant, rius que flotaven, un camí de llums de colors i el cel de color verd. Van caminar i caminar fins que van arribar a un lloc on havia cases de flors i les persones que hi vivien allí eren de color blau amb les orelles de color gris i vestits de color or

que els tapava el cos. Van veure que estaven fent una reunió i es van amagar darrere d'unes cabanyes perquè no els veiessin. Mentre estaven amagats van sentir com el més vell de la tribu explicava molt preocupat que una bruixa els havia tirat una maledicció i des de llavors totes les eines del camp, estris de cuina, portes, finestres, armaris.. es movien sols i no els deixaven fer una vida tranquil·la.

La bruixa els havia dit que hi havia una manera de parar-ho tot i era trobant tretze persones que sabessin molt de cuina i toquessin els tretze a l'hora la pedra màgica que es trobava a una cova al peus del volcà Safrà. En sentir això Ruben es va aixecar corrents i va dir:

—Nois, nosaltres sabem molt de cuina!

I Eudochia va continuar:

—I som valents! Podem ajudar a aquesta pobre gent!

Llavors Júlia va preguntar:

—I on està aquest volcà Safrà?

Guillermo, tot decidit, va avançar cap al vell de la tribu amb les mans alçades i va dir: “Tranquils! Només volem ajudar! Nosaltres som cuiners, si ens dieu com trobar la pedra podrem acabar amb el malefici”.

La gent del poblat en sentir això es va posar molt contenta i van començar a

fer-los explicacions de on trobar aquella cova.

A més els ajudaven donant-los menjar, roba d'abric, aigua, llanternes... i tot el grup va començar la marxa cap al volcà Safrà. El camí va ser llarg i complicat, ple d'accidents i entrebancs però finalment ho van aconseguir i al tornar al poblat els estaven esperant amb una gran festa d'agraïment. Enmig de l'alegria i la diversió, Yassine, que era el més responsable va dir:

—Nois, hauríem de començar el camí de tornada cap a la casa de colònies, que els companys de manteniment i els mestres ens estaran buscant i estaran preocupats!

I amb molta pena es van acomiadar de tots i van tornar al bosc per buscar els arbres blaus que els portarien de tornada al bosc de Juneda. Quan van arribar a la casa tots estaven molt preocupats i no paraven de fer-los preguntes:

—On heu estat?

—Què us ha passat?

—Esteu tots bé?

Els del grup ens vam mirar tots i sense dir paraula ens vam posar a riure i a abraçar-nos.

Havíem viscut una gran aventura que mai podríem explicar. Fins ara.

Unes colònies fantàstiques, de Guillermo Blasco Esteve, Hasnae Mohaddach, Eudochia Telic, Jaume Gay Sentís, Hayat Didou L'Malki, Francesc Salgador Simon, Salvador Bes Gil, José Manuel Azuara Cid, Júlia Navarro Mola, Yassine Ouhdadi, Ruben Stanici i Nikita Matviyets, 1r premi dels Especials Òmnium en grup. Centre d'Educació Especial Sant Jordi (Jesús).

El tatuatge màgic

Hi havia una vegada una gran ciutat de l'Àfrica, d'alts edificis construïts de fang i palla. Aquesta ciutat estava governada per un rei molt ric però molt egoista i mala persona. Aquest rei, anomenat Jumentús, tenia poders màgics gràcies a un anell amb una pedra preciosa incrustada que s'havia trobat en una platja quan, fa molts anys, era pescador.

Jumentús havia usurpat el tron a l'anterior rei legítim, Tornisol, conegut i estimat per la seva bondat, a través d'una maledicció que el va tornar de pedra i el va segrestar i amagar en una habitació secreta del palau.

Cada lluna plena, cobrava als seus súbdits i ciutadans uns impostos molt elevats amb el que la gent amb prou feines podia mantenir a la seva família. Per això cada dia estaven mes enfadats. Un dia, un grup de ciutadans farts de les injustícies del rei, es van començar a reunir a la taverna de Jamma, un jove conegut per la seva astúcia i que tenia un estrany tatuatge a la pell. A la primera reunió secreta es van ajuntar alguns dels ciutadans més importants de la ciutat. En total van ser 7, entre ells Winston, un vell metge molt savi que era capaç de realitzar molt remeis per curar les ferides més grans i que ja havia estat empresonat pel rei per no haver volgut revelar-li els seus secrets. Angelica era professora, molt intel·ligent i solidària. Sabia parlar moltes llengües i era capaç de llegir la ment de les persones. Artavar era un expolícia, expulsat del cos per no acatar les cruels ordres del rei. Tenia l'habilitat de comunicar-se amb tota mena d'animals. Muster era sabater però era conegut per la seva gran força. Abde era la modista més coneguda de la ciutat. Fa temps havia inventat una roba que no es cremava mai. L'últim de la colla era Nosé, un gran artista que era capaç d'emocionar amb la seva

El tatuatge màgic

veu i dormir a tot ésser que el sentís si cantava una cançó que només ell era capaç d'entonar. Durant les converses que van tenir van decidir elaborar un pla per eliminar al rei. El primer que havien de fer era veure com poder arribar fins davant del rei. Nosé, el músic, va proposar d'oferir un recital al rei i la resta de la cort i que els altres l'acompanyessin com si fossin els músics i ballarins. Tenia preparada la cançó que era capaç de fer dormir a tothom, temps que utilitzarien per prendre l'anell de poder a Jumentús i així poder acabar amb ell. Abde es va oferir per a fer uns vestits especials per anar com un autèntic conjunt.

El dia assenyalat, van arribar tots plegats al castell i amb molt nerviosisme van començar l'actuació. Mentre ballaven, Angelica va poder llegir a la ment del rei que l'antic monarca Tornisol, encara era viu sota un encanteri. Entre els passos de ball va dir-ho a Jamma i junt amb Artavar es van escapar per anar a buscar el rei. Artavar va parlar amb les paneroles i les rates del palau que el van guiar fins on era amagat el rei verdader. Fins que el van trobar i van carregar-lo per veure si el savi Winston podia refer-lo de la maledicció. Mentrestant Nosé va començar la cançó de la son i tota la cort, excepte els nostres amics que s'havien posat uns taps per no sentir-lo, va quedar dormida. A l'arribar amb el rei i veure que tots estaven dormits van pensar com tornar a Tornisol la vida, però semblava que no hi havia manera. Jamma, enrabiat, va agafar l'anell que havien pres a Jumentús i, quina va ser la sorpresa quan a l'agafar-lo el seu tatuatge es va il·luminar! A la seva pell es podia llegir una espècie de fórmula per elaborar una poció màgica. Winston es va posar de seguida a buscar els ingredients per a fer-la. Un cop realitzada, van posar-la damunt de Tornisol, que en pocs instants va tornar a la vida. Tornisol va ocupar el seu tro. Quan els altres es van despertar l van veure a Jumentús

plorant la seva pèrdua es van agenollar davant el nou monarca. Tots van pensar que castigarien a Jumentús però Tornisol va dir:

—Encara que ningú ho sap, Tornisol era el meu germà, així que no el puc matar; això sí, a partir d'ara haurà de tornar part del mal que ha feta amb el seu treball i esforç.

A partir d'aquell moment tota la ciutat va viure amb harmonia i justícia.

I conte contat, aquesta història s'ha acabat...

***El tatuatge màgic*, de Manel Duran, Rafaela Mae, Núria Martín, Gerard Aséncio i Josep Miquel Marín, 2n premi dels Especials Òmnium en grup. Centre d'Educació Especial Sant Jordi (Jesús).**

Una boleta d'or

Hi havia una vegada una nena que es deia Buni, tenia sis anys i vivia a Ull-decona. Buni anava a l'escola però no li agradava anar-hi, ja que se'n reien d'ella i ningú volia jugar amb ella a l'hora del pati.

Un matí, que feia molt de vent, quan anava a l'escola es va trobar pel carrer una boleta d'or que va resultar ser màgica. Com que estava molt bruta, la va netejar fregant-se-la al jersei, i mentre la fregava la boleta va començar a brillar... Una espurna va transportar la nena a un bosc màgic anomenat Mapicel. Hi havia arbres de diferents colors: grocs, liles, blaus, taronges... A dalt dels arbres no hi havia fulles, sinó uns animals amb cos de gat i cap de mussol.

Buni es va quedar molt sorpresa, no sabia a quin món estava. La nena va caminar per aquell bosc fins que es va cansar. De sobte, una aranya gegant es va posar darrere d'ella i la va començar a perseguir. L'aranya li va dir a la nena: "Busco una boleta d'or que se l'ha endut el vent, si no la trobo aviat em moriré!"

La nena es va posar molt contenta al adonar-se que ella havia trobat la boleta d'or que buscava l'aranya. Buni va fer un tracte amb l'aranya, li va dir: "Jo et donaré la boleta d'or que necessites per a viure i tu m'ajudes a desfer l'encanteri i a tornar al meu poble".

I així ho van fer, l'aranya al col·locar-se la boleta a la seva panxa va veure unes espurnes de colors, que quan van desaparèixer s'adonà que la xiqueta ja no estava, havia desaparegut. L'aranya es va posar molt contenta perquè havia ajudat a la nena i a la vegada la nena l'havia ajudat a ella.

Una boleta d'or

Buni va tornar al seu poble, després de viure aquesta meravellosa aventura, es va adonar que s'havia fet més forta i valenta i que ja no tenia por als seus companys. Cada cop que se'n reien d'ella, la Buni els deia: "Tots sabem fer coses, unes millor i les altres no tant, però tots som importants i necessaris, i ens podem ajudar els uns als altres".

Els seus companys de classe ja no es van atrevir a molestar-la més, perquè van veure que la Buni tenia molta raó.

I així, conte contat conte acabat.

***Una boleta d'or*, de Juan Senar Bermúdez, Aleix Baron Villalba, Alexandru Pastean, Ivan Quesada Casanova i Pau Martínez Lara, 3r premi dels Especials Òmnium en grup. Centre d'Educació Especial l'Àngel (Amposta).**

Índex

Pòrtic: Gerard Vergés, in memoriam [5]

Cicle inicial d'educació primària

Primer premi: *Les galetes de la mare*, de Marina Borràs Pepió,. Col·legi Teresià de Tortosa. [7]

Segon premi: *El follet i Elena*, de Júlia Queralt Roselló. Col. Teresià de Tortosa. [9]

Tercer premi: *L'olivereta màgica*, de Guillem Princep Borràs. Col·legi Teresià de Tortosa [11]

Cicle mitjà d'educació primària

Primer premi: *Un psicòleg desorientat*, de Berta Raga Martínez. Escola Joan Baptista Serra d'Alcanar. [13]

Segon premi: *Les aventures d'en Fredo*, de Pablo Gargallo Valera. Escola Cinta Curto de Tortosa. [17]

Tercer premi: *L'ós i el pollet*, de Martí Grau Gas. Esc. Port-Rodó de Campredó. [19]

Cicle superior d'educació primària

Primer premi: *Tan junts però tan separats*, de Daniel Sánchez Renedo. Escola Luis Viñas i Viñoles de Móra d'Ebre. [21]

Segon premi: *Estimada vella Ganxa*, d'Ivan Querol Zamora. Escola d'1 d'Abril- ZER Ebre de la Palma d'Ebre. [23]

Tercer premi: *El meu avi preferit*, de Maria Daudén Balagué. Escola Port-Rodó de Campredó. [25]

Índex

Primer cicle d'educació secundària

Primer premi: *Jo puc!*, de Georgina Hernández. Institut Cristòfol Despuig de Tortosa. [29]

Segon premi: *Katrina*. Núria Pou Pedret . Institut Cristòfol Despuig de Tortosa. [35]

Tercer premi: *Diari d'aventures de l'Aina: La mort del Delta*, de Carme Franch Valldepérez. Institut Escola Daniel Mangrané de Jesús. [39]

Segon cicle d'educació secundària

Primer premi: *Viatge infinit*, d'Ashley Rillo Albery. Institut de Tecnificació d'Amposta. [43]

Segon premi: *Tardor*, de Miriam Cano Esteller. Institut Sòl de Riu d'Amposta. [49]

Tercer premi: *Coral·lí*, de Gerard Queralt Ferré. Institut Sòl de Riu d'Alcanar. [53]

Batxillerat

Primer premi: *Loteria*, d'Irene Espuny Sanchís. Institut de Tecnificació d'Amposta. [59]

Segon premi: *Realitat d'una irrealitat, Noè Reverter Segarra*. Institut Sòl de Riu d'Alcanar. [65]

Tercer premi: *Chen Wan i Shirley*, de Cinta Valero Sebastià. Institut Tecnificació d'Amposta. [69]

Especials Òmnium (individual)

Primer premi: *Qui ajuda a casa?*, de Marc Gómez Romero. Escola Mercè Pla de Tortosa. [75]

Segon premi: *Viatge a Barcelona*, de Javier Pérez Alhambra. Escola Mercè Pla de Tortosa. [79]

Tercer premi: *L'equip perfecte.*, de Joel Sol Benaiges. Escola Mercè Pla de Tortosa. [81]

Especials Òmnium (grups)

Primer premi: *Unes colònies fantàstiques*, de Guillermo Blasco Esteve, Hasnae Mohaddach, Eudochia Telic, Jaume Gay Sentís, Hayat Didou L'Malki, Francesc Salgador Simón, Salvador Bes Gil, José Manuel Azuara Cid, Júlia Navarro Mola, Yassine Ouhdadi, Ruben Stanici, Nikita Matviyets. Centre d'Educació Especial Sant Jordi de Jesús. [83]

Segon premi: *El tatuatge màgic*, de Manel Duran, Rafaela Mae, Núria Martín, Gerard Aséncio, Josep Miquel Marín. Centre d'Educació Especial Sant Jordi de Jesús. [87]

Tercer premi: *Una boleta d'or*,: Juan Senar Bermudez, Aleix Baron Villalba, Alexandru Pastean, Ivan Quesada Casanova i Pau Martínez Lara. Centre d'Educació Especial l'Àngel d'Amposta. [91]

Tastets de lletres ebrenques

Des de l'any 2011 publiquem els *Tastets de lletres ebrenques*. Enguany arribem a la quinta edició d'este llibret, amb la finalitat posar en primer pla la literatura que es fa al territori.

Els Tastets divulguen, en petites porcions, l'obra dels autors de les Terres de l'Ebre, novells o consagrats, vells o jóvens, amb una obra prolífica o amb una obra incipient... Enguany els dediquem a la memòria de Gerard Vergés i Príncep, que ens va deixar el dia de Sant Jordi de 2014.

El gruix dels Tastets de 2015 està format pels treballs guanyadors dels Premis Especials Òmnium Terres de l'Ebre, adreçats a alumnat d'educació especial, i als guardonats en la fase ebrenca del Premi Sambori, certamen de narrativa en català, convocat per Òmnium Cultural, dirigit als alumnes de primària, secundària i batxillerat dels Països Catalans.

Tastets de lletres ebrenques 2015

Edició: Jordi Duran

Disseny de cobertes: Joan Pol (Consorci per a la Normalització Lingüística)

Impressió: Impremta Querol, SL, de Campredó, 43500 Tortosa

Tirada: 2.000 exemplars

© Els autors

© Seu d'Òmnium Cultural de les Terres de l'Ebre (d'aquesta edició)

Dipòsit legal: B 8089-2015